

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ФАРМЕКС ГРУП»**
Фінансова звітність
на 31 грудня 2019 р., 31 грудня 2018 р., та
за роки, що закінчилися на ці дати, і на
1 січня 2018 р.

Зміст

Баланс (Звіт про фінансовий стан)	3
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)	6
Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)	8
Звіт про власний капітал	10
Примітки до фінансової звітності	12
Звіт незалежних аудиторів	

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ

«ФАРМЕКС ГРУП»

Фінансова звітність на 31 грудня 2019 р. та 31 грудня 2018 р. та за роки, що закінчилися на ці дати, та на 1 січня 2018 р.

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31 грудня 2019 р., 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р.

Підприємство	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ФАРМЕКС ГРУП"	за ЄДРПОУ	КОДИ		
			31	12	19
Територія	Київська область, Бориспіль	за КОАТУУ	37002375		
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	321050000		
Вид економічної діяльності	Виробництво фармацевтичних препаратів і матеріалів	за КВЕД	240		
Середня кількість працівників	482		21.20		
Адреса	08301 Київська обл., м. Бориспіль, вул. Шевченка, будинок 100, (044) 391-19-19				
Одиниця виміру: у тисячах гривень					
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):					
за Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку					
за Міжнародними стандартами фінансової звітності			v		

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31 грудня 2019 р., 31 грудня 2018 та 1 січня 2018 року

Форма № 1

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	1 січня 2018 р.	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2019 р.	Примітки
1	2	3	4	5	6
I. Необоротні активи					
Нематеріальні активи:	1000	600	482	3,964	16
первісна вартість	1001	1,533	1,592	4,647	
накопичена амортизація	1002	933	1,110	683	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	480	547	9,812	17
Основні засоби:	1010	319,455	307,855	280,386	18
первісна вартість	1011	375,998	396,008	401,126	
Знос	1012	56,543	88,153	120,740	
Інвестиційна нерухомість:	1015	2,400	2,302	2,178	
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	2,590	2,616	2,616	
знос інвестиційної нерухомості	1017	190	314	438	
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-	-	
Довгострокові фінансові інвестиції:					
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-	-	
інші фінансові інвестиції	1035	264,440	155,189	-	6
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-	-	
Відстрочені податкові активи	1045	-	-	-	
Інші необоротні активи	1090	18,344	15,000	19,065	19
Усього за розділом I	1095	605,719	481,375	315,405	

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ

«ФАРМЕКС ГРУП»

Фінансова звітність на 31 грудня 2019 р. та 31 грудня 2018 р. та за роки,
що закінчилися на ці дати, та на 1 січня 2018 р.

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31 грудня 2019 р., 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р.
(продовження)

Актив	Код рядка	1 січня 2018 р.	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2019 р.	Примітки
1	2	3	4	5	6
II. Оборотні активи					
Запаси	1100	69,722	88,736	66,843	20
Виробничі запаси	1101	57,886	79,835	62,965	
Незавершене виробництво	1102	3,380	2,386	1,286	
Готова продукція	1103	7,000	6,449	1,377	
Товари	1104	1,456	66	1,215	
Поточні біологічні активи	1110	-	-	-	
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	46,542	75,482	121,689	21
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	2,555	13,951	22,879	22
з бюджетом	1135	523	4,216	89	22
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-	-	
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	5,148	1,601	-	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	150	4,240	5,658	23
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-	-	
Гроші та їх еквіваленти	1165	4,526	11,197	4,323	24
Витрати майбутніх періодів	1170	28	11	123	
Інші оборотні активи	1190	281	745	1,484	
Усього за розділом II	1195	129,475	200,179	223,088	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття					
Баланс	1200	-	-	-	
Баланс	1300	735,194	681,554	538,493	

Пасив	Код рядка	1 січня 2018 р.	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2019 р.	Примітки
1	2	3	4	5	6
I. Власний капітал					
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	525,000	525,000	525,000	25(а)
Капітал у дооцінках	1405	-	-	-	
Додатковий капітал	1410	-	-	-	
Резервний капітал	1415	-	-	-	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(350,777)	(408,533)	(301,072)	25(б)
Неоплачений капітал	1425	(143,519)	(143,519)	(143,519)	
Вилучений капітал	1430	(99,750)	(99,750)	(99,750)	25(а)
Усього за розділом I	1495	(69,046)	(126,802)	(19,341)	

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ

«ФАРМЕКС ГРУП»

Фінансова звітність на 31 грудня 2019 р. та 31 грудня 2018 р. та за роки,
що закінчилися на ці дати, та на 1 січня 2018 р.

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31 грудня 2019 р., 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р.
(продовження)

II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення					
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-	-	
Довгострокові кредити банків	1510	-	-	-	
Інші довгострокові зобов'язання	1515	435,042	429,168	372,141	29
Довгострокові забезпечення	1520	1,622	1,838	2,083	
забезпечення витрат персоналу	1521	1,622	1,838	2,083	
Цільове фінансування	1525	-	-	-	
Усього за розділом II¹	1595	436,664	431,006	374,224	
III. Поточні зобов'язання і забезпечення					
Короткострокові кредити банків	1600	-	-	-	
Векселі видані	1605	-	-	-	
Поточна кредиторська заборгованість за: товари, роботи, послуги	1615	34,982	171,425	148,810	26
розрахунками з бюджетом	1620	-	596	1,087	
розрахунками зі страхування	1625	730	637	982	
розрахунками з оплати праці	1630	2,870	2,685	3,921	
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	20,082	464	1,640	28
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	99,750	99,750	-	25
Поточні забезпечення	1660	3,605	6,615	7,294	27
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-	-	
Інші поточні зобов'язання	1690	205,557	95,178	19,876	28
Усього за розділом III¹	1695	367,576	377,350	183,610	
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття¹	1700	-	-	-	
Баланс	1900	735,194	681,554	538,493	

¹Усього зобов'язань слід розраховувати як суму рядків 1595, 1695 і 1700. Станом на 31 грудня 2019 року усього зобов'язань складає 557,834 тисячі гривень (31 грудня 2018 року: 808,356 тисяч гривень; 1 січня 2018 року: 804,240 тисяч гривень).

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ

«ФАРМЕКС ГРУП»

Фінансова звітність на 31 грудня 2019 р. та 31 грудня 2018 р. та за роки, що закінчилися на ці дати, та на 1 січня 2018 р.

Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) за роки, що закінчилися 31 грудня 2019 р. та 31 грудня 2018 р.

Підприємство

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ФАРМЕКС ГРУП»**

Дата (рік, місяць, день)

за ЄДРПОУ

КОДИ		
31	12	19
37002375		

**Звіт про фінансові результати
(звіт про сукупний дохід)**

за роки, що закінчилися 31 грудня 2019 року та 31 грудня 2018 року

Форма № 2

Код за ДКУД

1801001

Стаття	Код рядка	2019 р.	2018 р.	Примітки
1	2	3	4	5
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	474,500	332,265	7
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(338,444)	(308,798)	
Валовий:				
Прибуток	2090	136,056	23,467	
Збиток	2095	-	-	
Інші операційні доходи	2120	13,026	1,517	11
Адміністративні витрати	2130	(45,489)	(47,175)	9
Витрати на збут	2150	(5,431)	(24,149)	8
Інші операційні витрати	2180	(31,768)	(23,579)	10
Фінансові результати від операційної діяльності:				
Прибуток	2190	66,394	-	
Збиток	2195	-	(69,919)	
Доход від участі в капіталі	2200	-	-	
Інші фінансові доходи	2220	28,235	54,704	14
Інші доходи	2240	56,945	5,933	11
Фінансові витрати	2250	(44,094)	(46,806)	13
Втрати від участі в капіталі	2255	-	-	
Інші витрати	2270	(19)	(1,668)	10
Фінансовий результат до оподаткування:				
Прибуток	2290	107,461	-	
Збиток	2295	-	(57,756)	
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-	
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-	15
Чистий фінансовий результат:				
Прибуток	2350	107,461	-	
Збиток	2355	-	(57,756)	

6

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) слід читати разом з примітками, викладеними на сторінках 12-56, які є складовою частиною фінансової звітності.

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ

«ФАРМЕКС ГРУП»

Фінансова звітність на 31 грудня 2019 р. та 31 грудня 2018 р. та за роки, що закінчилися на ці дати, та на 1 січня 2018 р.

Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) за роки, що закінчилися 31 грудня 2019 р. та 31 грудня 2018 р.

(продовження)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	2019 р.	2018 р.	Примітки
1	2	3	4	5
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-	
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-	
Накопичені курсові різниці	2410	-	-	
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-	
Інший сукупний дохід	2445	-	-	
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-	
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом:	2455	-	-	
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-	
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355, 2460)	2465	107,461	(57,756)	

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Стаття	Код рядка	2019 р.	2018 р.	Примітки
1	2	3	4	5
Матеріальні затрати	2500	208,924	192,986	
Витрати на оплату праці	2505	79,020	70,977	12
Відрахування на соціальні заходи	2510	15,727	14,053	12
Амортизація	2515	35,875	37,046	
Інші операційні витрати	2520	81,586	88,639	
Разом	2550	421,132	403,701	

Рядок 2500 «Матеріальні затрати» включає в себе матеріальні затрати за винятком собівартості реалізованих товарів.

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Стаття	Код рядка	2019 р.	2018 р.	Примітки
1	2	3	4	5
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-	
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-	
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-	
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-	
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-	

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ФАРМЕКС ГРУП»**

Фінансова звітність на 31 грудня 2019 р. та 31 грудня 2018 р. та за роки,
що закінчилися на ці дати, та на 1 січня 2018 р.

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом) за роки,
що закінчилися 31 грудня 2019 р. та 31 грудня 2018 р.

Підприємство **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ФАРМЕКС ГРУП»**

Дата (рік, місяць, день)

за ЄДРПОУ

КОДИ		
31	12	19
37002375		

**Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за роки, що закінчилися 31 грудня 2019 року та 31 грудня 2018 року**

Форма № 3

Стаття	Код рядка	Код за ДКУД		При- мітки
		2019 р.	2018 р.	
1	2	3	4	5
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності				
Надходження від:				
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	438,459	332,398	
Повернення податків і зборів	3005	-	-	
Цільового фінансування	3010	1,258	992	
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	3,962	7,117	
Надходження від повернення авансів	3020	1,170	173	
Надходження відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	327	222	
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	46,106	-	
Інші надходження	3095	35	-	
Витрачання на оплату:				
Товарів (робіт, послуг)	3100	(52,813)	(44,316)	
Праці	3105	(62,231)	(55,782)	
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(16,631)	(14,998)	
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(16,641)	(14,636)	
В тому числі:				
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(770)	-	
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(15,871)	(14,636)	
Витрачання на оплату авансів	3135	(277,604)	(188,329)	
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(13,956)	(2)	
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	-	-	
Інші витрачання	3190	(143)	(35)	
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	51,298	22,804	

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ

«ФАРМЕКС ГРУП»

Фінансова звітність на 31 грудня 2019 р. та 31 грудня 2018 р. та за роки,
що закінчилися на ці дати, та на 1 січня 2018 р.

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом) за роки,
що закінчилися 31 грудня 2019 р. та 31 грудня 2018 р.

(продовження)

II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності				
Надходження від реалізації: фінансових інвестицій	3200	178,800	90,000	
необоротних активів	3205	-	-	
Надходження від отриманих: відсотків	3215	29,509	58,029	
дивідендів	3220	-	-	
Надходження від погашення позик	3230	1,990	-	
Інші надходження	3250	-	-	
Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(21,500)	-	
необоротних активів	3260	(23,348)	(4,553)	
Виплати за деривативами	3270	-	-	
Витрати на надання позик	3275	(4,286)	(1,595)	
Інші платежі	3290	-	-	
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	161,165	141,881	
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності				
Надходження від: Власного капіталу	3300	-	-	
Отримання позик	3305	50,835	13,425	29(a)
Інші надходження	3340	-	-	
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	-	-	
Погашення позик	3350	(126,460)	(125,052)	29(a)
Сплату відсотків	3360	(44,043)	(46,178)	29(a)
Інші платежі ¹	3390	(99,750)	-	25(a)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	(219,418)	(157,805)	
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	(6,955)	6,880	
Залишок коштів на початок року	3405	11,197	4,526	
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	81	(209)	
Залишок коштів на кінець року	3415	4,323	11,197	

¹Рядок 3390 «Інші платежі» включає оплату за викуп частки статутного капіталу Компанії у сумі 99,750 тисяч гривень, яка належала ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я».

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом) слід читати разом з примітками, викладеними на сторінках 12-56, які є складовою частиною фінансової звітності.

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ФАРМЕКС ГРУП»**

Фінансова звітність на 31 грудня 2019 р. та 31 грудня 2018 р. та за роки,
що закінчилися на ці дати, та на 1 січня 2018 р.

Звіт про власний капітал за рік, що закінчився 31 грудня 2019 р.

Підприємство **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ФАРМЕКС ГРУП»**

Дата (рік, місяць, число)

КОДИ		
31	12	19

за ЄДРПОУ 37002375

Звіт про власний капітал за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

Форма № 4

Код за ДКУД 1801011

Стаття	Код рядка	Зареєстрований капітал (паіовий)	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
Залишок на початок звітного року	4000	525,000	-	-	-	(408,533)	(143,519)	(99,750)	(126,802)
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок звітного року	4095	525,000	-	-	-	(408,533)	(143,519)	(99,750)	(126,802)
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	107,461	-	-	107,461
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	-	-	-	-	107,461	-	-	107,461
Залишок на кінець звітного року	4300	525,000	-	-	-	(301,072)	(143,519)	(99,750)	(19,341)

Звіт про власний капітал слід читати разом з примітками, викладеними на сторінках 12-56, які є складовою частиною фінансової звітності.

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ФАРМЕКС ГРУП»**

Фінансова звітність на 31 грудня 2019 р. та 31 грудня 2018 р. та за роки,
що закінчилися на ці дати, та на 1 січня 2018 р.
Звіт про власний капітал за рік, що закінчився 31 грудня 2018 р.

Звіт про власний капітал за рік, що закінчився 31 грудня 2018 року
Форма № 4

Стаття	Код рядка	Зареєстрований капітал (назовий капітал)	Капітал у допінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Код за ДКУД	
									1801011	
Залишок на початок звітного року	4000	525,000	-	-	-	(350,777)	(143,519)	(99,750)	(69,046)	
Коригування:										
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-	
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-	
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-	
Скоригований залишок на початок звітного року	4095	525,000	-	-	-	(350,777)	(143,519)	(99,750)	(69,046)	
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	(57,756)	-	-	(57,756)	
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	-	-	-	-	-	
Вилучення капіталу:										
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-	
Разом змін у капіталі	4295	-	-	-	-	(57,756)	-	-	(57,756)	
Залишок на кінець звітного року	4300	525,000	-	-	-	(408,533)	(143,519)	(99,750)	(126,802)	

1. Загальна інформація

(а) Організаційна структура та діяльність

Товариство з обмеженою відповідальністю «ФАРМЕКС ГРУП» (далі – «Компанія») – це юридична особа, заснована згідно з законодавством України 5 березня 2010 р. Юридична адреса Компанії: Україна, Київська область, місто Бориспіль, вулиця Шевченка, буд. 100.

Основною діяльністю Компанії є:

- виробництво лікарських і ветеринарних препаратів;
- виробництво фармацевтичних препаратів і матеріалів;
- оптова торгівля фармацевтичними товарами;
- оптова торгівля лікарськими засобами та ін.

Станом на 31 грудня 2019 р. у Компанії працювало 515 працівників (31 грудня 2018-р.: 508 працівників; 1 січня 2018 р.: 520 працівників).

На 31 грудня 2019 р., 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. контроль над Компанією здійснює компанія Бориспіль Холдінгс Лімітед, яка зареєстрована на Британських Віргінських Островах, частка якої становить 81%. Статутний капітал у розмірі 99,750 тисяч гривень (що становить 19% від зареєстрованого статутного капіталу) є вилученим. Кінцевим бенефіціаром Компанії є Хорунжий Геннадій Геннадійович.

(б) Умови здійснення діяльності в Україні

Діяльність Компанії здійснюється в Україні. Політична й економічна ситуація в Україні в останні роки нестабільна. Внаслідок цього, здійснення діяльності в країні пов'язане з ризиками, що є нетиповими для інших країн.

Збройний конфлікт в окремих частинах Луганської та Донецької областей, що почався навесні 2014 року, не закінчений; частини Донецької та Луганської областей залишаються під контролем самопроголошених республік, і українська влада в даний час не має можливості повною мірою забезпечити застосування українського законодавства на території даних областей. У березні 2014 року ряд подій в Криму призвів до приєднання Республіки Крим до Російської Федерації, яке не було визнано Україною та багатьма іншими країнами. Дана подія спричинила істотне погіршення відносин між Україною і Російською Федерацією.

Після економічної кризи 2014-2015 рр. українська економіка продемонструвала значне поживлення за останні пару років у вигляді уповільнення темпів інфляції, стабільного курсу обміну гривні, зростання ВВП і загального поживлення ділової активності.

У 2019 році набрав чинності новий закон про валюту та валютні операції. Новий закон скасував ряд обмежень, визначив нові принципи валютних операцій, валютного регулювання та нагляду і привів до значної лібералізації операцій з іноземною валютою і руху капіталу. Зокрема, була скасована вимога про обов'язковий продаж надходжень в іноземній валюті на міжбанківському ринку, а розрахунковий період для експортно-імпортних операцій в іноземній валюті був значно збільшений. Також було скасовано всі обмеження щодо виведення валюти за кордон для виплати дивідендів.

Міжнародний валютний фонд («МВФ») продовжував надавати підтримку українському уряду в рамках чотирнадцятимісячної програми Stand-By, затвердженої в грудні 2018 року. Інші міжнародні фінансові установи також надавали останніми роками значну технічну підтримку з тим, щоб допомогти Україні реструктурувати зовнішній борг і здійснити різні реформи, в

тому числі реформу стосовно боротьби з корупцією, реформу в сфері корпоративного права, земельну реформу і поступову лібералізацію енергетичного сектора.

У 2019 році після президентських і парламентських виборів було сформовано новий уряд, який ставить собі за мету продовжити реформування української економіки, стимулювати економічне зростання та боротися з корупцією. У березні 2020 року попередній уряд було відправлено у відставку і сформовано новий.

У вересні 2019 року рейтингові агентства S&P та Fitch підвищили кредитний рейтинг України до рівня В зі стабільним та до рівня В з позитивним прогнозом на майбутнє, відповідно, який відображає покращення доступу до бюджетного і зовнішнього фінансування, досягнення макроекономічної стабільності та зменшення державного боргу. Подальша стабілізація економічної та політичної ситуації залежить великою мірою від продовження проведення урядом структурних реформ, продовження співробітництва з МВФ та рефінансування державного боргу, який підлягає погашенню в наступні роки.

У перші місяці 2020 року спостерігаються значні потрясіння на світовому ринку, спричинені спалахом COVID-19. Разом з іншими факторами це призвело до різкого зниження ціни на нафту та фондових індексів, а також до знецінення гривні. Відповідаючи на потенційно серйозну загрозу COVID-19 для охорони здоров'я, урядові органи України вжили заходів щодо стримування спалаху, вводячи обмеження на переміщення людей всередині України, тимчасове припинення транспортних зв'язків з Україною та обмеження в'їзду для відвідувачів у очікуванні подальшого розвитку подій. Деякі підприємства також доручили працівникам залишатися вдома та скоротили чи тимчасово припинили господарські операції.

Більш широкі економічні наслідки цих подій можуть призвести до:

- суттєвого падіння підприємницької та господарської діяльності в Україні, що матиме негативний вплив на внутрішні та зовнішні канали поставок;
- зростання економічної невизначеності, що відобразатиметься у більших коливаннях цін на активи та обмінних курсів.

Хоча управлінський персонал вважає, що він вживає належних заходів на підтримку стабільної діяльності Компанії, необхідні за існуючих обставин, подальша нестабільність умов здійснення діяльності може спричинити негативний вплив на результати діяльності та фінансовий стан Компанії, характер та наслідки якого на поточний момент визначити неможливо. Ця фінансова звітність відображає поточну оцінку управлінського персоналу щодо впливу умов здійснення діяльності в Україні на операційну діяльність та фінансовий стан Компанії. Майбутні умови здійснення діяльності можуть відрізнятися від оцінки управлінського персоналу.

2. Основа складання фінансової звітності

(а) Підтвердження відповідності

Ця фінансова звітність була складена згідно з Міжнародними стандартами фінансової звітності (МСФЗ) та підготовлена у відповідності до вимог законодавства України щодо фінансової звітності. Компанія склала свій перший повний пакет фінансової звітності відповідно до вимог МСФЗ станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 р., застосовуючи МСФЗ 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності».

Компанія склала фінансову звітність згідно з українськими Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку (П(с)БО) за рік, що закінчився 31 грудня 2017 р., та за рік, що закінчився 31 грудня 2018 р.

Узгодження фінансового стану Компанії станом на 1 січня 2018 р. та на 31 грудня 2018 р. у фінансовій звітності складеній відповідно до П(с)БО із фінансовим станом у фінансовій звітності складеній відповідно до МСФЗ наведено в Примітці 33.

З 1 січня 2019 р. фінансова звітність за МСФЗ використовується як фінансова звітність, що складається згідно з українськими нормативними вимогами, і Компанія не складає фінансову звітність відповідно до П(с)БО.

(б) Основа оцінки

Ця фінансова звітність складена на основі принципу історичної вартості, за винятком основних засобів, оцінених за справедливою вартістю, визначеною незалежним оцінювачем на дату переходу на МСФЗ - 1 січня 2018 р., яка в подальшому стане їх умовною вартістю.

3. Функціональна валюта та валюта подання

Національною валютою України є гривня, яка є функціональною валютою Компанії і валютою, в якій подано показники цієї фінансової звітності. Уся фінансова інформація, подана в гривнях, була округлена до тисяч, якщо не зазначено інше.

4. Використання оцінок і суджень

При складанні цієї фінансової звітності управлінський персонал формував судження, оцінки та припущення, які впливають на застосування облікової політики Компанії та відображення суми активів та зобов'язань, доходів та витрат у звітності. Фактичні результати можуть відрізнятися від таких оцінок.

Оцінки та покладені в їх основу припущення постійно переглядаються. Зміни облікових оцінок визнаються у тому періоді, в якому вони відбуваються, а також в інших майбутніх періодах, якщо зміна стосується цих майбутніх періодів.

Інформація про суттєві оцінки та судження, використані при застосуванні принципів облікової політики, що справляють найбільш значний вплив на суми, визнані у фінансовій звітності, та можуть призвести до суттєвих коригувань у наступному фінансовому році, включені до таких приміток:

- Примітка 18(б) – Оцінка справедливої вартості основних засобів при визначенні умовної вартості на дату переходу на МСФЗ;
- Примітка 15 – Визнання відстроченого податкового активу;
- Примітка 20 – Оцінка чистої вартості реалізації запасів;
- Примітка 30(б) – Оцінка очікуваних кредитних збитків дебіторської заборгованості за продукцію, товари та послуги, іншої поточної дебіторської заборгованості та інших фінансових інвестицій.

Оцінка справедливої вартості

Деякі принципи облікової політики Компанії та правила розкриття інформації вимагають визначення справедливої вартості як для фінансових, так і для нефінансових активів та зобов'язань.

Оцінюючи справедливу вартість активу чи зобов'язання, Компанія використовує, наскільки це можливо, спостережувані ринкові дані. Виходячи з характеру вхідних даних, що використовуються у методах оцінки вартості, справедлива вартість розподіляється за різними

рівнями в ієрархії джерел визначення справедливої вартості таким чином:

- *Рівень 1:* оцінка ґрунтується на котирувальних (не скоригованих) цінах на активних ринках для ідентичних активів або зобов'язань;
- *Рівень 2:* оцінка ґрунтується на вхідних даних, інших, ніж котирувальні ціни, включених до Рівня 1, які є відкритими на ринку для активу або зобов'язання прямо (тобто ціни) чи опосередковано (тобто дані, визначені на основі цін);
- *Рівень 3:* вхідні дані щодо активу чи зобов'язання, які не ґрунтуються на відкритих ринкових даних (закриті дані).

Якщо вхідні дані, які використовуються для оцінки справедливої вартості активу або зобов'язання, можуть бути віднесені до різних рівнів в ієрархії джерел визначення справедливої вартості, то оцінка справедливої вартості в цілому відноситься до того самого рівня в ієрархії, що і вхідні дані найнижчого рівня, які є значними для оцінки в цілому.

Компанія визнає переміщення між рівнями ієрархії справедливої вартості на дату закінчення звітного періоду, протягом якого відбулася ця зміна.

Детальна інформація про припущення, зроблені у процесі оцінки справедливої вартості, міститься у наступних примітках:

- Примітка 18 – Оцінка справедливої вартості окремих об'єктів основних засобів.

5. Основні принципи облікової політики

Принципи облікової політики, викладені далі, послідовно застосовувалися при складанні цієї фінансової звітності на 31 грудня 2018 р., на 31 грудня 2019 р. та за роки, що закінчилися на ці дати, і при складанні вхідного звіту про фінансовий стан за МСФЗ на 1 січня 2018 р. (дата переходу на МСФЗ).

(а) Операції в іноземних валютах

Операції в іноземних валютах перераховуються у функціональну валюту Компанії за курсами обміну, встановленими на дату операції. Монетарні активи та зобов'язання, деноміновані в іноземних валютах на звітну дату, перераховуються у функціональну валюту за курсами обміну, встановленими на цю дату.

Прибутки або збитки від курсових різниць по монетарних статтях являють собою різницю між амортизованою вартістю у функціональній валюті на початок періоду, скоригованою з урахуванням ефективного відсотка та платежів за період, та амортизованою вартістю в іноземній валюті, перерахованою за курсом обміну на кінець звітного періоду.

Немонетарні активи та зобов'язання, деноміновані в іноземних валютах, які оцінюються за справедливою вартістю, перераховуються у функціональну валюту за курсами обміну на дату визначення справедливої вартості. Немонетарні статті в іноземній валюті, які оцінюються за первісною вартістю, перераховуються за курсами обміну, встановленими на дату операції.

Курсові різниці, що виникають при перерахуванні, визнаються у прибутку або збитку.

Прибутки та збитки від курсових різниць, що виникають внаслідок переоцінки активів та зобов'язань, які пов'язані з операційною діяльністю Компанії (наприклад, реалізація готової продукції, товарів та послуг, закупівля сировини та матеріалів, готової продукції тощо), відображаються на нетто-основі як інші операційні доходи або як інші операційні витрати, залежно від коливань курсів обміну валют, в результаті яких виникає або позиція чистого прибутку, або позиція чистого збитку.

Прибутки та збитки від курсових різниць, що виникають внаслідок переоцінки активів та зобов'язань, які пов'язані з неопераційною діяльністю Компанії (наприклад, надання та отримання кредитів та позик, нарахування відсотків за кредитами та позиками тощо), відображаються на нетто-основі як інші доходи або як інші витрати, залежно від коливань курсів обміну валют, в результаті яких виникає або позиція чистого прибутку, або позиція чистого збитку.

(б) Фінансові інструменти

(i) Визнання та первісна оцінка

Первісне визнання торгової дебіторської заборгованості та іншої поточної дебіторської заборгованості здійснюється на дату виникнення. Первісне визнання всіх інших фінансових активів і фінансових зобов'язань здійснюється на дату операції, у результаті якої Компанія стає стороною договору про фінансовий інструмент.

Фінансовий актив (якщо це не торгова дебіторська заборгованість без значного фінансового компонента) або фінансове зобов'язання спочатку оцінюється за справедливою вартістю плюс, для позиції, що не оцінюється за справедливою вартістю через прибуток або збиток (FVTPL), операційні витрати, які безпосередньо пов'язані з його придбанням або випуском. Торгова дебіторська заборгованість без значного фінансового компонента первісно оцінюється за ціною операції.

(ii) Класифікація та подальша оцінка

Фінансові активи

При первісному визнанні фінансовий актив класифікується як такий, що оцінюється: за амортизованою вартістю, за справедливою вартістю через інший сукупний дохід (FVOCI) – для інвестицій у боргові інструменти, за справедливою вартістю через інший сукупний дохід – для інвестицій у дольові інструменти, або за справедливою вартістю через прибуток або збиток (FVTPL).

Фінансові активи не перекласифікуються після їх первісного визнання, якщо тільки Компанія не змінює свою бізнес-модель управління фінансовими активами; у такому разі всі відповідні фінансові активи перекласифікуються в перший день першого звітного періоду після зміни бізнес-моделі.

Фінансовий актив оцінюється за амортизованою вартістю, якщо він відповідає обом нижченаведеним умовам і не класифікується як оцінюваний за FVTPL:

- він утримується в рамках бізнес-моделі, метою якої є утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків, і
- його договірні умови передбачають виникнення у встановлені терміни грошових потоків, які являють собою виплату виключно основної суми і процентів на непогашену частину основної суми.

Інвестиція у борговий інструмент оцінюється за FVOCI тільки у випадку, якщо вона відповідає обом нижченаведеним умовам і не класифікована як така, що оцінюється за FVTPL:

- вона утримується в рамках бізнес-моделі, мета якої досягається як шляхом отримання передбачених договором грошових потоків, так і шляхом продажу фінансових активів, і
- її договірні умови передбачають виникнення у встановлені терміни грошових потоків, які являють собою виплату виключно основної суми і процентів на непогашену частину основної суми.

При первісному визнанні інвестицій в інструменти капіталу, які не призначені для торгових операцій, Компанія може прийняти рішення, без права його подальшого скасування, відобразити подальші зміни їх справедливої вартості в складі іншого сукупного доходу. Такий вибір здійснюється для кожної інвестиції окремо.

Всі фінансові активи, які не відповідають критеріям для їх оцінки за амортизованою вартістю або за FVOCI, як описано вище, оцінюються за FVTPL. Сюди входять усі похідні фінансові активи. При первісному визнанні Компанія може безповоротно визначити будь-який фінансовий актив, який в іншому випадку відповідав би вимогам оцінки за амортизованою вартістю або за FVOCI, як такий, що оцінюється за FVTPL, якщо такий підхід повністю ліквідує чи суттєво зменшує обліковий дисбаланс, який виник би за інших умов.

Фінансові активи – Оцінка бізнес моделі

Компанія здійснює оцінку мети бізнес-моделі, в рамках якої утримується актив, на рівні портфеля фінансових інструментів, оскільки це найкращим чином відображає спосіб управління бізнесом і надання інформації управлінському персоналу. При цьому Компанією враховується така інформація:

- політики і цілі, встановлені для управління портфелем, а також реалізація зазначених політик на практиці. Зокрема, чи орієнтована стратегія управлінського персоналу на отримання процентного доходу, передбаченого договором, підтримку певної структури ставок відсотка, забезпечення відповідності термінів погашення фінансових активів строкам погашення фінансових зобов'язань, що використовуються для фінансування цих активів, або реалізацію грошових потоків шляхом продажу активів;
- яким чином оцінюється результативність портфеля і яким чином ця інформація повідомляється управлінському персоналу Компанії;
- ризики, які впливають на результативність бізнес-моделі (і фінансових активів, утримуваних в рамках цієї бізнес-моделі), і яким чином здійснюється управління цими ризиками;
- яким чином винагороджуються менеджери, що здійснюють керівництво бізнесом – наприклад, чи залежить ця винагорода від справедливої вартості активів, якими вони управляють, або від отриманих ними від активів грошових потоків, передбачених договором; та
- частота, обсяг і терміни продажів фінансових активів у минулих періодах, причини таких продажів, а також очікування щодо майбутнього рівня продажів.

Передача фінансових активів третім сторонам в угодах, які не відповідають критеріям припинення визнання, не розглядаються як продажі для цієї мети, і Компанія продовжує визнання цих активів.

Фінансові активи, які утримуються для торгових операцій або знаходяться в управлінні, і результативність яких оцінюється на основі справедливої вартості, оцінюються за FVTPL.

Фінансові активи – Оцінка того, чи є передбачені договором грошові потоки виключно виплатою основної суми та процентів

Для цілей даної оцінки «основна сума» визначається як справедлива вартість фінансового активу при його первісному визнанні. Проценти складаються з компенсації за часову вартість грошей, за кредитний ризик, пов'язаний із заборгованістю за основною сумою протягом певного періоду, а також за інші основні ризики кредитування та витрати (наприклад, ризик ліквідності та адміністративні витрати), а також із маржі прибутку.

При оцінці того, чи складаються договірні грошові потоки за активом суто з виплат основної

суми та процентів на непогашену частину основної суми («критерій SPPI»), Компанія аналізує договірні умови фінансового інструмента. Сюди входить оцінка того, чи містить фінансовий актив яку-небудь договірну умову, яка може змінити терміни або суму передбачених договором грошових потоків так, що фінансовий актив не буде відповідати аналізованій вимозі.

При проведенні оцінки Компанія аналізує:

- умовні події, які могли б змінити суму або строки грошових потоків;
- умови, які можуть коригувати купонну ставку, передбачену договором, включаючи умови щодо змінної ставки;
- умови про дострокове погашення та пролонгацію терміну дії;
- умови, які обмежують вимоги Компанії грошовими потоками від обумовлених активів – наприклад, фінансові активи без права регресу.

Умова про дострокове погашення відповідає критерію SPPI в тому випадку, якщо сума, сплачена при достроковому погашенні, представляє по суті непогашену частину основної суми і відсотки на непогашену частину і може включати розумну додаткову компенсацію за дострокове припинення дії договору. Крім того, умова про дострокове погашення розглядається як така, що відповідає даним критеріям у тому випадку, коли фінансовий актив придбається або створюється з премією або дисконтом щодо зазначеної в договорі номінальної суми. Сума, що підлягає виплаті при достроковому погашенні, по суті являє собою зазначену в договорі номінальну суму плюс передбачені договором нараховані (але не виплачені) відсотки (і може також включати розумну додаткову компенсацію за дострокове припинення дії договору); і при первісному визнанні фінансового активу справедлива вартість його умови про дострокове погашення є незначною.

Фінансові активи – подальша оцінка і прибутки та збитки

Фінансові активи, що оцінюються за FVTPL	Ці фінансові активи у подальшому оцінюються за справедливою вартістю. Чисті прибутки та збитки за цими фінансовими активами, включаючи будь-який процентний дохід або дохід у формі дивідендів, визнаються у прибутку або збитку.
Фінансові активи, що оцінюються за амортизованою вартістю	Ці активи в подальшому оцінюються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективного відсотка. Амортизована вартість зменшується на величину збитків від зменшення корисності. Процентний дохід, прибутки та збитки від курсових різниць та зменшення корисності визнаються в прибутку або збитку. Будь-який прибуток або збиток від припинення визнання визнається у прибутку або збитку.
Боргові інвестиційні цінні папери, що оцінюються за FVOCI	Ці фінансові активи у подальшому оцінюються за справедливою вартістю. Процентний дохід, розрахований з використанням методу ефективного відсотка, прибутки та збитки від курсових різниць та зменшення корисності визнаються в прибутку або збитку. Інші чисті прибутки та збитки визнаються в іншому сукупному доході. При припиненні визнання прибутки або збитки, накопичені в складі іншого сукупного доходу, перекласифіковуються в категорію прибутку або збитку за період.
Інвестиції в дольові цінні папери, що оцінюються за FVOCI	Ці фінансові активи у подальшому оцінюються за справедливою вартістю. Дивіденди визнаються в прибутку або збитку крім випадків, коли дивіденди явно являють собою відшкодування частини собівартості інвестицій. Інші чисті прибутки або збитки визнаються в іншому сукупному доході і ніколи не перекласифіковуються в категорію прибутку або збитку за період.

(iii) Модифікація фінансових активів і фінансових зобов'язань**Фінансові активи**

Якщо умови фінансового активу змінюються, Компанія оцінює, чи відрізняються значно грошові потоки за таким модифікованим активом. Якщо грошові потоки відрізняються значно («значна модифікація умов»), то вважається, що строк дії прав на передбачені договором грошові потоки за первісним фінансовим активом закінчився. У цьому випадку визнання первісного фінансового активу припиняється, а новий фінансовий актив визнається в обліку за справедливою вартістю.

Компанія здійснює кількісну та якісну оцінку того, чи є модифікація умов значною, тобто чи відрізняються значно потоки грошових коштів за первісним фінансовим активом і потоки грошових коштів за модифікованим активом або фінансовим активом, що його замінив. Компанія здійснює кількісну та якісну оцінку на предмет значущості модифікації умов, аналізуючи якісні фактори, кількісні фактори і сукупний ефект якісних і кількісних факторів. Якщо потоки грошових коштів значно відрізняються, то вважається, що строк дії прав на передбачені договором грошові потоки за первісним фінансовим активом закінчився. При проведенні даної оцінки Компанія керується вказівками щодо припинення визнання фінансових зобов'язань за аналогією.

Компанія доходить висновку про те, що модифікація умов є значною, на підставі таких якісних факторів:

- зміни валюти фінансового активу;
- зміни типу забезпечення або інших засобів підвищення якості активу;
- зміни умов фінансового активу, що призводить до невідповідності критерію SPPI (наприклад, додання умови конвертації).

Якщо грошові потоки за модифікованим активом, оцінюваним за амортизованою вартістю, не відрізняються значно, то така модифікація умов не призводить до припинення визнання фінансового активу. У цьому випадку Компанія перераховує валову балансову вартість фінансового активу і визнає суму коригування валової балансової вартості як прибуток або збиток від модифікації в прибутку чи збитку. Валова балансова вартість фінансового активу перераховується як теперішня вартість переглянутих або модифікованих грошових потоків, дисконтованих з використанням первісної ефективної процентної ставки за даним фінансовим активом. Понесені витрати і комісії коригують балансову вартість модифікованого фінансового активу й амортизуються протягом строку дії модифікованого фінансового активу.

Фінансові зобов'язання

Компанія припиняє визнання фінансового зобов'язання, коли його умови змінюються таким чином, що величина грошових потоків за модифікованим зобов'язанням значно змінюється. У цьому випадку нове фінансове зобов'язання з модифікованими умовами визнається за справедливою вартістю. Різниця між балансовою вартістю колишнього фінансового зобов'язання і вартістю нового фінансового зобов'язання з модифікованими умовами визнається в прибутку або збитку.

Якщо модифікація умов (або заміна фінансового зобов'язання) не призводить до припинення визнання фінансового зобов'язання, Компанія застосовує облікову політику, яка узгоджується з підходом щодо коригування валової балансової вартості фінансового активу у випадках, коли модифікація умов не призводить до припинення визнання фінансового активу, - тобто Компанія визнає будь-яке коригування амортизованої вартості фінансового зобов'язання, що виникає в результаті такої модифікації (або заміни фінансового

зобов'язання), в складі прибутку або збитку на дату модифікації умов (або заміни фінансового зобов'язання).

Зміни величини потоків грошових коштів за існуючими фінансовими зобов'язаннями не вважаються модифікацією умов, якщо вони є наслідком поточних умов договору. Зміна ставки відсотка до ринкового рівня у відповідь на зміну ринкових умов враховується Компанією аналогічно порядку обліку для інструментів з плаваючою процентною ставкою, тобто процентна ставка переглядається перспективно.

Компанія здійснює кількісну та якісну оцінку на предмет значущості модифікації умов, аналізуючи якісні фактори, кількісні фактори і сукупний ефект якісних і кількісних факторів. Компанія доходить висновку про те, що модифікація умов є значною, на підставі таких якісних факторів:

- зміни валюти фінансового зобов'язання;
- зміни типу забезпечення або інших засобів підвищення якості активу;
- додання умови конвертації;
- зміни субординації фінансового зобов'язання.

Для цілей проведення кількісної оцінки умови вважаються такими, що значно відрізняються, якщо дисконтована теперішня вартість грошових потоків відповідно до нових умов, в тому числі будь-які сплачені мита за вирахуванням отриманих платежів та дисконтованих за первісною ефективною процентною ставкою, щонайменше на 10 відсотків відрізняється від теперішньої вартості решти грошових потоків первинного фінансового зобов'язання. Якщо заміна одного боргового інструмента іншим або модифікація його умов враховуються як погашення боргу, будь-які витрати або понесені збори відображаються у складі прибутку або збитку від погашення. Якщо заміна одного боргового інструмента іншим або модифікація його умов не враховуються як погашення боргу, будь-які понесені витрати або комісії коригують балансову вартість зобов'язання та амортизуються протягом строку дії модифікованого зобов'язання, який залишився.

(iv) **Припинення визнання**

Фінансові активи

Компанія припиняє визнання фінансового активу, коли закінчується строк дії прав на отримання передбачених договором грошових коштів від цього фінансового активу, або коли вона передає права на отримання передбачених договором грошових потоків у рамках операції, за якою передаються практично всі ризики і вигоди, пов'язані з володінням фінансовим активом, або за якою Компанія не передає і не зберігає практично всі ризики і вигоди, пов'язані з володінням, але припиняє здійснювати контроль за фінансовим активом.

Компанія здійснює операції, в рамках яких вона передає активи, визнані у її звіті про фінансовий стан, але при цьому зберігає за собою всі або практично всі ризики і вигоди, притаманні переданим активам. У таких випадках Компанія не припиняє визнання переданих активів.

Фінансові зобов'язання

Компанія припиняє визнання фінансового зобов'язання, коли зазначені у договорі зобов'язання були виконані, анульовані або строк їх дії закінчився. Компанія також припиняє визнання фінансового зобов'язання, коли його умови були змінені, а грошові потоки від модифікованого зобов'язання суттєво відрізняються від попередніх; в цьому випадку нове фінансове зобов'язання з урахуванням модифікованих умов визнається за справедливою вартістю.

У разі припинення визнання фінансового зобов'язання різниця між балансовою вартістю та сплаченою компенсацією (включаючи будь-які передані негрошові активи або прийняті на себе зобов'язання) визнаються у прибутку або збитку.

(v) Взаємозалік

Взаємозалік фінансових активів і фінансових зобов'язань та відображення чистої суми у звіті про фінансовий стан здійснюється тоді, коли Компанія має юридично забезпечене право на взаємозалік і має намір або здійснити розрахунки на нетто-основі, або одночасно реалізувати актив і погасити зобов'язання.

(в) Основні засоби

(i) Визнання та оцінка

Об'єкти основних засобів оцінюються за (умовною) вартістю придбання за вирахуванням накопиченого зносу та накопичених збитків від зменшення корисності. Умовна вартість окремих одиниць основних засобів на 1 січня 2018 р. (дата переходу на МСФЗ) визначалася шляхом посилання на їх справедливу вартість на цю дату.

Вартість придбання включає витрати, які безпосередньо відносяться до придбання активу. Вартість активів, створених за рахунок власних коштів, включає вартість матеріалів, оплату праці основних робітників та інші витрати, що безпосередньо пов'язані з приведенням активу у робочий стан для його цільового використання, а також витрати на демонтаж та перевезення відповідних об'єктів, на проведення робіт з відновлення території, на якій розміщені активи, і капіталізовані витрати за кредитами та позиками. Вартість придбаного програмного забезпечення, що є невід'ємною частиною функціональності відповідного обладнання, капіталізується у складі вартості основних засобів.

Якщо об'єкти основних засобів складаються з суттєвих компонентів, що мають різні строки корисного використання, вони обліковуються як окремі одиниці (суттєві компоненти) основних засобів.

Прибутки або збитки від вибуття одиниці основних засобів визначаються шляхом порівняння надходжень від вибуття одиниці основних засобів з її балансовою вартістю та визнаються на нетто-основі у складі статей «Інші операційні доходи» або «Інші операційні витрати» у прибутку або збитку.

(ii) Подальші витрати

Витрати, пов'язані із заміною компонента одиниці основних засобів, збільшують балансову вартість цієї одиниці у випадку, якщо існує ймовірність того, що Компанія отримає в майбутньому економічні вигоди, пов'язані із зазначеним компонентом, а її вартість можна оцінити достовірно. При цьому припиняється визнання балансової вартості заміненого компонента.

Витрати на повсякденне обслуговування основних засобів визнаються у прибутку або збитку у тому періоді, в якому вони були понесені.

(iii) Знос

Амортизація нараховується на основі (умовної) вартості активу, зменшеної на його ліквідаційну вартість.

Знос визнається у прибутку або збитку з використанням прямолінійного методу протягом оцінених строків корисного використання кожного компонента одиниці основних засобів,

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ФАРМЕКС ГРУП»

Примітки до фінансової звітності

оскільки це найбільш точно відображає очікуване використання майбутніх економічних вигод, притаманних цьому активу. Амортизація нараховується з дати придбання або, якщо це стосується активів, створених за рахунок власних коштів, з дати, коли відповідний актив завершений і готовий до використання. Амортизація землі не нараховується.

Оцінені строки корисного використання значних одиниць основних засобів для поточного та порівняльного періодів є наступними:

Група необоротних активів	Строк корисного використання
Будівлі	20 - 60 років
Машини та обладнання	2 - 15 років
Транспортні засоби	8 років
Інші основні засоби	1-15 роки

Методи нарахування зносу та амортизації, строки корисного використання та ліквідаційна вартість основних засобів аналізуються на кожному звітну дату та коригуються за необхідності.

Незавершене будівництво являє собою вартість основних засобів, які ще не були завершені. Амортизація таких активів не нараховується до моменту, коли вони є готовими до використання.

(г) Оренда

(i) Визначення наявності оренди в договорі

На момент початку дії договору оренди Компанія оцінює, чи є угода орендною угодою або чи містить угода компонент оренди. Угода є орендною угодою або містить оренду, якщо угода передає право контролювати використання ідентифікованого активу протягом певного періоду часу в обмін на компенсацію. Щоб оцінити, чи контракт передає право контролювати використання ідентифікованого активу, Компанія оцінює, чи:

- контракт передбачає використання ідентифікованого активу - це може бути явно або неявно визначено. Актив має бути фізично окресленим або представляти практично всю частину фізично окресленого активу. Якщо постачальник має матеріальне право замінити актив протягом періоду використання, такий актив не вважається ідентифікованим;
- Компанія має право отримати практично всі економічні вигоди від використання активу протягом усього періоду використання;
- Компанія має право керувати використанням активу. Компанія має таке право, коли має право прийняття рішень, які найбільш важливі для зміни того, як і з якою метою використовується актив.

При первинному застосуванні чи модифікації договору, що містить компонент оренди, а також один або більше додаткових компонентів оренди і не-оренди, Компанія розподіляє компенсацію, передбачену в угоді, на кожний компонент оренди на підставі відносної індивідуальної ціни компонента оренди та агрегованої індивідуальної ціни компонентів не-оренди.

(ii) Активи з права користування та орендні зобов'язання

На дату початку оренди Компанія визнає актив з права користування та орендне зобов'язання. Актив з права користування визнається за вартістю, яка включає суму первісної оцінки

орендного зобов'язання, будь-які орендні платежі, здійснені на дату початку оренди, за вирахуванням отриманих стимулів до оренди плюс будь-які первісні прямі витрати, понесені орендарем, оцінку витрат, які будуть понесені орендарем у процесі демонтажу та переміщення орендованого активу, відновлення місця, на якому він розташований, або відновлення орендованого активу до стану, що вимагається умовами оренди, окрім випадків, коли такі витрати здійснюються з метою створення запасів.

В подальшому актив з права користування амортизується за прямолінійним методом з дати початку оренди до більш ранньої з двох таких дат: кінець строку корисного використання активу з права користування та кінець строку оренди. Оцінка строку корисного використання активів з права користування робиться таким же чином, як і для основних засобів. Крім того вартість активів з права користування періодично зменшується на збитки від знецінення, якщо такі є, та коригується на певні переоцінки орендного зобов'язання.

Орендне зобов'язання оцінюється на дату початку оренди за теперішньою вартістю орендних платежів, не сплачених на таку дату. Орендні платежі дисконтуються, застосовуючи ставку відсотка, що неявно передбачена в оренді, якщо таку ставку можна легко визначити. Якщо таку ставку не можна легко визначити, Компанія застосовує додаткову ставку запозичення орендаря. Як правило, Компанія використовує додаткову ставку запозичення.

Орендні платежі, включені до складу орендного зобов'язання, включають:

- фіксовані платежі (в тому числі по суті фіксовані платежі), за вирахуванням будь-якої дебіторської заборгованості, яка є стимулом до оренди;
- змінні орендні платежі, які залежать від індексу чи ставки, первісно оцінені з використанням такого індексу чи ставки на дату початку оренди.

В подальшому Компанія оцінює орендне зобов'язання за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки. Орендне зобов'язання переоцінюється, коли відбувається зміна майбутніх орендних платежів, що виникають внаслідок зміни індексу або ставки, або якщо Компанія змінює свою оцінку того, чи буде вона продовжувати чи припинити дію договору.

Коли орендне зобов'язання переоцінюється таким чином, здійснюється відповідне коригування балансової вартості активу з права користування або ефект відображається у складі прибутку або збитку, якщо балансова вартість активу з права користування була зменшена до нуля. Переоцінка орендного зобов'язання, спричинена зміною курсів валют, не коригує балансову вартість активу з права користування і визнається в звіті про прибутки та збитки.

Компанія вирішила не визнавати активи з права користування та орендні зобов'язання для договорів, які мають термін оренди 12 місяців або менше, та для оренди малоцінних активів. Компанія визнає орендні платежі, пов'язані з такими орендними договорами, у складі витрат періоду.

(iii) *Визначення термінів оренди та ставки дисконтування*

Величина активів з права користування і зобов'язань з оренди залежить від оцінки керівництва стосовно термінів оренди та застосованої ставки залучення додаткових запозичень коштів. Термін оренди відповідає терміну орендного договору, який не підлягає розірванню, за винятком випадків, коли існує достатня впевненість у продовженні цього договору. При оцінці термінів оренди керівництво Компанії аналізує всі факти та обставини, які можуть вплинути на економічну доцільність продовження договорів оренди.

Ставки додаткових запозичень орендаря визначаються як ставки відсотка, які Компанія повинна була б сплатити для запозичень коштів на аналогічний термін і з аналогічним забезпеченням, необхідних для отримання активу вартістю співставною з вартістю активу з права користування в аналогічному економічному середовищі.

(д) Запаси

Запаси відображаються за найменшою з вартостей: собівартості або чистої вартості реалізації. Чистою вартістю реалізації є розрахункова вартість продажу в ході нормального ведення господарської діяльності мінус попередньо оцінені витрати на завершення та збут.

Собівартість запасів включає всі витрати на придбання, витрати на переробку та інші витрати, понесені при доставці запасів до їх теперішнього місця розташування та приведення їх у відповідний стан.

Списання запасів обліковується за методом ФІФО.

На кожну звітну дату Компанія оцінює запаси на предмет наявності пошкоджень, старіння, втрати ліквідності, зниження чистої вартості реалізації. У разі, якщо такі події мають місце, сума, на яку зменшується вартість запасів, відображається у складі інших операційних витрат у звіті про прибутки або збитки та інший сукупний дохід.

(е) Зменшення корисності

(і) Фінансові інструменти

Компанія визнає резерв під очікувані кредитні збитки (ECL) за:

- фінансовими активами, що оцінюються за амортизованою вартістю;
- борговими цінними паперами, що оцінюються за FVOCI;
- договірними активами.

Компанія визначає резерви під очікувані кредитні збитки в сумі, що дорівнює очікуваним кредитним збиткам за весь строк дії інструмента, за винятком таких інструментів, за якими сума визнаного резерву буде дорівнювати очікуваним кредитним збиткам за 12 місяців:

- боргові цінні папери, якщо було визначено, що вони мають низький кредитний ризик станом на звітну дату;
- інші боргові цінні папери та залишки на банківських рахунках, для яких кредитний ризик (тобто ризик дефолту протягом очікуваного терміну обігу фінансового інструменту) після первісного визнання суттєво не збільшився.

Резерви під збитки за дебіторською заборгованістю за продукцію, товари, роботи, послуги та договірними активами завжди оцінюються сумою, що дорівнює сумі ECL за весь строк дії інструмента.

При визначенні того, чи дійсно кредитний ризик за фінансовим інструментом зазнав значного зростання з моменту первісного визнання, та при оцінюванні ECL Компанія бере до уваги обґрунтовану та підтверджену інформацію, яка є актуальною та була отримана без невикористаних затрат або зусиль. Це включає в себе як кількісну, так і якісну інформацію, а також результати аналізу, що ґрунтується на попередньому досвіді Компанії та експертній оцінці кредитної якості, включаючи прогнозовану інформацію.

Компанія припускає, що значне зростання кредитного ризику за фінансовим активом відбулося, якщо кількість днів простроченої заборгованості за фінансовим активом перевищує 30 днів.

Фінансовий актив відноситься Компанією до фінансових активів, за якими настала подія дефолту, якщо:

- малоімовірно, що кредитні зобов'язання позичальника перед Компанією будуть погашені в повному обсязі без застосування Компанією таких дій, як реалізація забезпечення (за його наявності);
- кількість днів простроченої заборгованості за фінансовим активом перевищує 90 днів.

ECL за весь строк дії інструмента - це очікувані кредитні збитки, що виникають внаслідок усіх можливих випадків дефолту протягом усього очікуваного строку дії фінансового інструмента.

ECL за 12 місяців – це частина очікуваних кредитних збитків, що виникають унаслідок подій дефолту за фінансовим інструментом, можливих протягом 12 місяців після звітної дати.

Максимальним періодом, що враховується при розрахунковій оцінці ECL, є максимальний період за договором, протягом якого Компанія наражається на кредитний ризик.

Оцінка ECL

ECL являють собою розрахункову оцінку кредитних збитків, зважених за ступенем ймовірності настання дефолту. Кредитні збитки оцінюються як теперішня вартість усіх очікуваних недоотримань грошових коштів (тобто різниця між грошовими потоками, що належать Компанії відповідно до договору, і грошовими потоками, які Компанія очікує отримати).

ECL дисконтуються за ефективною ставкою відсотка за фінансовим активом.

Кредитно-знецінені фінансові активи

На кожную звітну дату Компанія проводить оцінку фінансових активів, що обліковуються за амортизованою вартістю, і боргових фінансових активів, що обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, на предмет їх кредитного знецінення. Фінансовий актив є «кредитно-знеціненим», коли відбувається одна або кілька подій, що чинять негативний вплив на оцінені майбутні грошові потоки за таким фінансовим активом.

До доказів кредитного знецінення фінансового активу відносяться, зокрема, такі відкриті дані:

- значні фінансові труднощі позичальника чи емітента;
- порушення договору, наприклад, дефолт або прострочення, яке триває більше, ніж 90 днів;
- реструктуризація Компанією кредиту чи авансового платежу на умовах, які Компанія не розглядала б за інших обставин;
- ймовірність оголошення позичальником банкрутства або іншої фінансової реорганізації;
- зникнення активного ринку для цінного паперу в результаті фінансових труднощів.

Подання резерву під очікувані кредитні збитки у звіті про фінансовий стан

Суми резервів під збитки за фінансовими активами, що оцінюються за амортизованою вартістю, вираховуються з валової балансової вартості активів. Стосовно до боргових цінних паперів, оцінованих за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, резерв під збитки нараховується в прибутку чи збитку і відображається у складі іншого сукупного доходу.

Списання

Валова балансова вартість фінансового активу списується, коли Компанія не має обґрунтованих очікувань щодо відновлення вартості фінансового активу в цілому або його частини. Щодо корпоративних клієнтів Компанія виконує індивідуальну оцінку за строками та сумами списання виходячи з обґрунтованих очікувань щодо відшкодування сум заборгованості. Компанія не очікує значного відшкодування списаних сум. Проте на фінансові активи, що списуються, все ж може бути звернене стягнення для виконання процедур Компанії щодо відшкодування сум заборгованості.

(ii) *Нефінансові активи*

Балансова вартість нефінансових активів Компанії, за винятком запасів та відстрочених податкових активів, перевіряється на кожну звітну дату з метою виявлення будь-яких ознак зменшення їх корисної вартості. Якщо такі ознаки існують, проводиться оцінка сум очікуваного відшкодування активів. Збиток від зменшення корисної вартості визнається тоді, коли балансова вартість активу або одиниці, що генерує грошові кошти, до якої відноситься актив, перевищує його оцінену суму очікуваного відшкодування.

Сумою очікуваного відшкодування активу чи одиниці, що генерує грошові кошти, є більша з двох вартостей: вартість у використанні чи справедлива вартість за вирахуванням витрат на реалізацію. При оцінці вартості у використанні очікувані в майбутньому грошові потоки дисконтуються до їх приведеної вартості з використанням ставки дисконту без урахування оподаткування, яка відображає поточні ринкові оцінки вартості грошових коштів у часі та ризику, притаманні відповідному активу чи одиниці, що генерує грошові кошти.

Для тестування на предмет зменшення корисної вартості активи, які не можуть бути перевірені індивідуально, об'єднуються у найменшу групу активів, що генерує надходження грошових коштів від безперервного використання, яка практично не залежить від притоку грошових коштів від інших активів чи одиниць, що генерують грошові кошти.

Корпоративні активи Компанії не генерують окремого притоку грошових коштів і використовуються не однією, а кількома одиницями, що генерують грошові кошти. Корпоративні активи обґрунтовано і послідовно розподіляються на одиниці, що генерують грошові кошти, і тестуються на предмет зменшення корисної вартості як компоненти одиниць, що генерують грошові кошти, на які ці корпоративні активи були розподілені.

Збитки від зменшення корисної вартості визнаються у прибутку або збитку. Збитки від зменшення корисної вартості, визнані стосовно одиниць, що генерують грошові кошти, розподіляються таким чином, щоб зменшити балансову вартість активів в одиниці, що генерує грошові кошти (групі одиниць, що генерують грошові кошти), на пропорційній основі.

Збитки від зменшення корисної вартості, визнані у попередніх періодах, оцінюються на кожну звітну дату на предмет наявності ознак того, що збиток зменшився або більше не існує. Збиток від зменшення корисної вартості сторнується, якщо змінились оцінки, застосовувані для

визначення суми очікуваного відшкодування. Збиток від зменшення корисної вартості сторнується тільки в тому випадку, якщо балансова вартість активу не перевищує балансову вартість, яка була б визначена, за вирахуванням зносу чи амортизації, якби збиток від зменшення корисної вартості не був визнаний.

(ж) Фінансові гарантії

Компанія бере на себе зобов'язання за наданими фінансовими гарантіями. Договір фінансової гарантії – це договір, який зобов'язує Компанію зробити певні виплати власникові гарантії для компенсації збитку, понесеного останнім в результаті того, що вказаний в договорі боржник не зміг здійснити платіж у строки, встановлені умовами боргового інструменту.

Видані фінансові гарантії первісно оцінюються за справедливою вартістю. У подальшому вони оцінюються за більшою з двох величин: сумою резерву під збитки, визначеною відповідно до МСФЗ 9, або первісно визнаною сумою за вирахуванням, у відповідних випадках, накопиченої суми доходу, визнаної відповідно до принципів МСФЗ 15.

Зобов'язання, визнані щодо виданих фінансових гарантії, включені до складу резервів («поточні забезпечення»).

(з) Забезпечення

Забезпечення визнається тоді, коли Компанія має поточне юридичне або конструктивне зобов'язання в результаті подій, що сталися у минулому, коли існує ймовірність того, що погашення даного зобов'язання призведе до відтоку ресурсів, що являють собою економічні вигоди, і коли існує можливість достовірно оцінити суму зобов'язання. Сума забезпечення розраховується шляхом дисконтування очікуваних майбутніх грошових потоків за ставкою до оподаткування, яка найбільш точно відображає вартість грошей в часі та специфічний ризик, який притаманний зобов'язанню. Амортизація дисконту визнається в фінансових витратах.

(и) Виплати працівникам

(i) Короткострокові виплати

Зобов'язання з короткострокових виплат працівникам не дисконтуються і відносяться на витрати по мірі надання відповідних послуг. Зобов'язання визнаються в сумі, яка, як очікується, буде виплачена в рамках короткострокових планів виплати грошових премій чи планів участі у прибутках, якщо Компанія має поточне юридичне чи конструктивне зобов'язання виплатити цю суму в результаті послуги, наданої раніше працівником, і таке зобов'язання може бути оцінене достовірно.

(ii) Пенсійні забезпечення

Державні пенсійні програми з визначеними внесками

Компанія здійснює відрахування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування на суму, яка розраховується на основі заробітної плати кожного працівника. Такі суми відносяться на витрати по мірі відрахування. Сплата єдиного соціального внеску здійснюється в національній валюті шляхом внесення сум єдиного внеску на рахунки Державної фіскальної служби України.

Державні пенсійні програми з визначеною виплатою

Компанія здійснює разові виплати своїм працівникам при виході на пенсію, а також помісячні пенсійні виплати працівникам, які мають тривалий стаж роботи, в порядку, передбаченому Положенням у сфері соціального забезпечення працівників та соціального розвитку

підприємства. Компанія добровільно надає своїм співробітникам ряд довгострокових соціальних пільг, визначених Положенням у сфері соціального забезпечення працівників та соціального розвитку підприємства та наказами по підприємству. Всі ці пільги є планами з визначеними виплатами.

Чиста сума зобов'язання Компанії за пенсійними програмами з визначеною виплатою розраховується окремо для кожної програми шляхом оцінки суми майбутніх виплат, заробленої працівниками у поточному і попередніх періодах. Після цього сума виплат дисконтується з метою визначення її теперішньої вартості, а справедлива вартість активів програми вилучається з обліку.

Ставка дисконту визначається з урахуванням різних джерел інформації, включаючи дохідність на дату звітності по українських державних та високоліквідних корпоративних довгострокових облігаціях.

Розрахунок здійснюється з використанням методу нарахування прогнозованих одиниць. Якщо результати розрахунку свідчать про отримання вигоди Компанією, визнаний актив обмежується чистою загальною сумою вартості будь-яких невизнаних послуг, наданих раніше, і теперішньою вартістю будь-яких майбутніх виплат за рахунок програми або зменшення сум майбутніх внесків за програмою. Для цілей розрахунку теперішньої вартості економічних вигод враховуються будь-які вимоги щодо мінімального рівня фінансування, які стосуються будь-якої пенсійної програми Компанії. Компанія отримує економічну вигоду, якщо ця вигода може бути реалізована протягом строку дії програми або при погашенні зобов'язань за програмою.

Зміни теперішньої вартості зобов'язань з виплати працівникам у вигляді актуарних прибутків або збитків визнаються одразу по мірі їх настання в іншому сукупному доході. Всі інші зміни в поточній вартості зобов'язань визнаються одразу по мірі їх настання в прибутках або збитках.

(к) Податок на прибуток

Витрати з податку на прибуток складаються з поточного та відстроченого податків. Поточний податок і відстрочений податок визнаються у прибутку або збитку, за винятком тих випадків, коли вони відносяться до об'єднання бізнесу або до статей, визнаних безпосередньо у власному капіталі чи в іншому сукупному доході.

(i) Поточний податок

Поточний податок складається з очікуваного податку до сплати або до відшкодування, розрахованого на основі оподаткованого прибутку або збитку за рік з використанням ставок оподаткування, що діють або по суті введені в дію на звітну дату, та будь-яких коригувань податку, що підлягає сплаті за попередні роки. Поточний податок до сплати включає також будь-яке податкове зобов'язання, що виникає в результаті оголошення дивідендів.

(ii) Відстрочений податок

Відстрочений податок визнається за тимчасовими різницями між балансовою вартістю активів і зобов'язань, що використовуються для цілей фінансової звітності, і сумами, що використовуються для цілей оподаткування. Відстрочений податок не визнається за:

- тимчасовими різницями, що виникають при первісному визнанні активів або зобов'язань в операції, яка не є об'єднанням бізнесу і не впливає ані на обліковий, ані на оподатковуваний прибуток чи збиток;

- тимчасовими різницями, пов'язаними з інвестиціями у дочірні та асоційовані підприємства і спільну діяльність, якщо Компанія має можливість контролювати строки сторнування тимчасових різниць та існує ймовірність того, що ці тимчасові різниці не будуть сторновані у найближчому майбутньому;
- тимчасовими оподатковуваними різницями, що виникають при початковому визнанні гудвілу.

Відстрочений податковий актив визнається за невикористаними податковими збитками, податковими кредитами та тимчасовими різницями, що відносяться на валові витрати, якщо існує ймовірність отримання у майбутньому оподаткованого прибутку, завдяки якому вони зможуть бути використані. Відстрочені податкові активи аналізуються на кожну звітну дату і зменшуються, якщо реалізація відповідної податкової вигоди більше не є вірогідною.

Сума відстроченого податку розраховується за ставками оподаткування, які, як очікується, будуть застосовуватись до тимчасових різниць на момент їх сторнування згідно із законодавством, яке буде чинним або практично введеним в дію на звітну дату.

Оцінка відстроченого податку відображає податкові наслідки того, яким чином Компанія планує, на кінець звітного періоду, відшкодувати балансову вартість своїх активів та розрахуватися за балансовою вартістю своїх зобов'язань.

Відстрочені податкові активи та зобов'язання згортаються у випадку існування юридично забезпеченого права на взаємозарахування поточних податкових активів та зобов'язань, якщо вони відносяться до податку на прибуток, що стягується одним і тим самим податковим органом з одного й того самого оподаткованого суб'єкта господарювання, або з різних суб'єктів господарювання, але ці суб'єкти господарювання мають намір провести розрахунки за поточними податковими зобов'язаннями та активами на нетто-основі або їх податкові активи будуть реалізовані одночасно з погашенням їх податкових зобов'язань.

В ході визначення суми поточного та відстроченого податку Компанія враховує вплив невизначеності податкових позицій, а також вірогідність виникнення необхідності у сплаті додаткових податків, штрафів і пені за прострочені платежі. Компанія вважає, що нараховані нею податкові зобов'язання є адекватними за всі податкові роки, відкриті для перевірок, ґрунтуючись на аналізі численних факторів, включаючи тлумачення податкового законодавства та попередній досвід. Цей аналіз ґрунтується на оцінках і припущеннях і може передбачати формування певних суджень щодо майбутніх подій. Може з'явитися нова інформація, у зв'язку з якою Компанія буде змушена змінити свою думку щодо адекватності існуючих податкових зобов'язань; подібні зміни податкових зобов'язань вплинуть на витрати з податків за період, в якому відбулися зміни.

(л) Дохід

Дохід оцінюється на основі винагороди, зазначеної в договорі з клієнтом, та виключає суми, зібрані від імені третіх осіб. Компанія визнає дохід, коли передає контроль над товаром або послугою клієнту.

Компанія має три основних напрямки генерування доходу – реалізація готової продукції та товарів, надання послуг з виготовлення лікарських засобів, надання ліцензій у користування.

(і) Реалізація готової продукції та товарів

Компанія реалізує товари за контрактами з різними умовами їх доставки та умовами передачі ризиків та винагороди.

Момент передачі ризиків та винагород залежить від конкретних умов договорів купівлі-продажу.

Компанія визнає продаж товарів, коли клієнт отримує над ними контроль. Ознаки того, чи був переданий контроль, оцінюються управлінським персоналом для кожного контракту, та включають такі ознаки щодо клієнта:

- має поточне зобов'язання здійснити оплату;
- фізично володіє;
- має юридичне право;
- прийняв ризики та вигоди від володіння;
- прийняв актив.

Для контрактів, які дозволяють клієнту повернути товар, виручка визнається, якщо існує дуже велика ймовірність того, що не відбудеться суттєвого сторнування суми визнаного доходу. Тому визнана виручка коригується на суми очікуваних повернень, що оцінюються на основі історичних даних для конкретних типів товарів.

У ході більшості своїх операцій з продажів товарів Компанія передає контроль та визнає реалізацію у момент, коли товари було передано у розпорядження покупцеві у визначеному місці, після чого покупець несе всі витрати та ризики, пов'язані з цими товарами. Відповідна доставка та завантаження здійснюються до того, як контроль над товаром був переданий покупцю, і не визнається окремого обов'язку щодо виконання зобов'язань, пов'язаних із транспортуванням та завантаженням.

(ii) Дохід від надання послуг

Компанія здійснює реалізацію послуг з виготовлення лікарських засобів на власних виробничих потужностях. Такі послуги реалізуються третім особам.

Відповідно до умов договору частина таких послуг визнається з плином часу, а частина у певний момент часу.

Відповідно до умов однієї частини договорів замовник володіє незавершеними роботами з виробництва лікарських засобів, а отже, дохід визнається протягом усього виробничого процесу. Компанія обрала метод оцінювання прогресу за ресурсами. Метод оцінки за ресурсами передбачає визнання доходу від звичайної діяльності на основі зусиль суб'єкта господарювання або ресурсів, використаних для задоволення зобов'язання щодо виконання, по відношенню до очікуваного загального обсягу ресурсів, необхідного для задоволення цього зобов'язання щодо виконання.

Відповідно до умов іншої частини договорів Компанія визнає дохід за договорами з надання послуг з виготовлення лікарських засобів у певний момент часу. Відповідно до умов договору Компанія не має юридично забезпеченого права на отримання доходу за виконання, завершене до звітної дати.

(iii) Дохід від надання ліцензій у користування

Компанія заключає ліцензійні договори з надання у використання об'єктів права інтелектуальної власності (торгові знаки для товарів та послуг та торговельні марки лікарських засобів) третім сторонам. Компанія визнає дохід від роялті, обіцяний в обмін на ліцензію на інтелектуальну власність, на основі фактичного використання клієнтом торгових знаків.

(iv) Компоненти фінансування

Компанія не має договорів, за якими період між передачею обіцяних товарів чи послуг покупцеві та їх оплатою покупцем становитиме більше одного року. Внаслідок цього, як практичне звільнення, Компанія не вносить коригувань щодо цін операцій з урахуванням впливу суттєвого компоненту фінансування, якщо Компанія очікує, на дату заключення контракту, що період між передачею обіцяних товарів чи послуг за контрактом клієнту та оплатою за ці товари чи послуги буде менше ніж один рік.

(м) Частка учасників в Компанії

Учасники товариства з обмеженою відповідальністю мають право голосу, розподілу прибутку та повернення капіталу пропорційно розміру їх внеску, включаючи право одностороннього вилучення їх частки.

Згідно з * поправкою «Фінансові інструменти з правом дострокового погашення і зобов'язання, що виникають при ліквідації» до МСФЗ (IAS) 32 «Фінансові інструменти: розкриття та подання інформації» і МСФЗ 1 (IAS) «Подання фінансової звітності», частки учасників у товариствах з обмеженою відповідальністю повинні бути класифіковані не як зобов'язання, а як власний капітал, якщо, поряд з іншими критеріями, загальна сума очікуваних грошових потоків, що відносяться до певного інструменту протягом строку його дії, базується переважно на прибутку або збитку, зміні визнаних чистих активів або зміні справедливої вартості визнаних і невизнаних чистих активів протягом строку дії цього інструменту, і якщо не існує інших випущених інструментів, грошові потоки за якими ґрунтуються переважно на зазначених вище статтях, або обмежують або фіксують залишкову прибутковість для власників інструментів з правом дострокового погашення.

Отже, станом на 31 грудня 2019 р., 31 грудня 2018 р. і 1 січня 2018 р. управлінський персонал визначив, що всі умови, необхідні для того, щоб класифікувати фінансовий інструмент з правом дострокового погашення, який представляє собою частки учасників в Компанії, що є товариством з обмеженою відповідальністю, як власний капітал, були дотримані. У зв'язку з цим такі частки в капіталі Компанії були класифіковані як власний капітал, а не як зобов'язання, оскільки вони представляють собою залишкову частку власності в капіталі суб'єкта господарювання.

(н) Умовні активи та зобов'язання

Умовні активи не визнаються у фінансовій звітності, але розкриваються у примітках, коли існує вірогідність надходження економічних вигід.

Умовні зобов'язання не визнаються у фінансовій звітності, за винятком випадків, коли існує ймовірність того, що погашення зобов'язання вимагатиме вибуття ресурсів, і при цьому сума таких зобов'язань може бути достовірно оцінена. Інформація про такі зобов'язання розкривається у фінансовій звітності, за винятком випадків, коли можливість відтоку ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди, є незначною.

(о) Нові стандарти та тлумачення, які ще не були прийняті

Деякі нові стандарти вступають в силу для річних періодів, що починаються після 1 січня 2019 р. Компанія не здійснювала достроковий перехід на нові і змінені стандарти при підготовці цієї фінансової звітності.

Наступні зміни до стандартів і тлумачень, як очікується, не будуть мати значного впливу на фінансову звітність Компанії:

- Зміни до посилань на Концептуальні основи фінансової звітності в стандартах МСФЗ.

- Визначення бізнесу (зміни до МСФЗ (IFRS) 3).
- Визначення поняття «значний» (зміни до МСФЗ (IAS) 1 і МСФЗ (IAS) 8).
- МСФЗ (IFRS) 17 «Страхові контракти».

6. Інші довгострокові фінансові інвестиції

Станом на 31 грудня 2019 р. у Компанії відсутні інші фінансові інвестиції. Станом на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. інші фінансові інвестиції Компанії представлені корпоративними облігаціями однієї з українських фармацевтичних компаній, що випущені у гривнях з річною ставкою відсотка в 19.5% (1 січня 2018 р.: 30%), дата погашення яких настає в 2027 році, з можливістю дострокового погашення в 2018 році, 2021 році та 2024 році. Дані фінансові інвестиції оцінюються за амортизованою вартістю.

(у тисячах гривень)	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
Валова балансова вартість	-	157,312	268,074
Очікувані кредитні збитки	-	(2,123)	(3,634)
Усього	-	155,189	264,440

Інформація про кредитний ризик Компанії, пов'язаний з іншими фінансовими інвестиціями, розкрита в Примітці 30(б).

7. Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)

Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за роки, що закінчилися 31 грудня, представлений таким чином:

(у тисячах гривень)	2019 р.	2018 р.
Дохід від реалізації готової продукції	318,679	215,168
Дохід від реалізації товарів	17,128	15,735
Дохід від надання послуг контрактного виробництва	74,596	101,362
Дохід від надання ліцензій у користування	64,097	-
Усього	474,500	332,265

У 2019 році Компанія надавала у користування об'єкти інтелектуальної власності (торгові знаки на товари та послуги та торговельні марки лікарських засобів), по котрих отримувала дохід у вигляді фіксованого відсотка від виробленої іншими сторонами продукції.

У 2019 році дохід, визнаний від реалізації продукції та послуг, переданих покупцю з плином часу, становить 44,450 тисяч гривень (2018: 54,488 тисяч гривень), а дохід, визнаний від реалізації продукції та послуг, переданих покупцю у момент часу, складає 430,050 тисяч гривень (2018: 277,777 тисяч гривень).

8. Витрати на збут

Витрати на збут за роки, що закінчилися 31 грудня, представлені таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019 р.	2018 р.
Маркетингові та рекламні послуги	2,980	21,652
Витрати на оплату праці	1,758	1,403
Амортизація основних засобів	588	520
Інші витрати	92	232
Транспортні витрати	13	342
Усього	5,431	24,149

У 2018 році маркетингові послуги представлені заходами із реклами та просування продукції, що здійснювались іншою стороною. У 2019 році такі послуги не надавались.

9. Адміністративні витрати

Адміністративні витрати за роки, що закінчилися 31 грудня, представлені таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019 р.	2018 р.
Витрати на оплату праці	19,713	16,373
Витрати на страхування основних засобів у заставі	10,145	14,517
Амортизація основних засобів	5,756	5,971
Витрати на обслуговування адміністративних будівель	3,825	4,588
Витрати на технічне обслуговування машин та обладнання	2,338	2,768
Витрати на відрядження та перевезення	1,305	1,584
Витрати на професійні послуги	752	56
Витрати на банківське обслуговування	570	349
Витрати на оренду	149	149
Інші витрати	936	820
Усього	45,489	47,175

10. Інші операційні витрати та інші витрати

Інші операційні витрати та інші витрати за роки, що закінчилися 31 грудня, представлені таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019 р.	2018 р.
Витрати на дослідження та експертизу, які не привели до створення нематеріального активу	13,046	7,253
Витрати на оплату праці, яка пов'язана з дослідницькою діяльністю	9,888	9,649
Витрати матеріалів, які пов'язані з дослідницькою діяльністю	1,704	2,923
Амортизація основних засобів	1,609	1,693
Витрати на податки	893	1,002
Витрати на створення резерву ОКЗ під торгово дебіторську заборгованість	-	285
Амортизація нематеріальних активів	84	119
Витрати від операційних курсових різниць	-	220
Інші витрати	4,544	435
Усього інших операційних витрат	31,768	23,579
Витрати на реалізацію інвестицій	12	762
Витрати від списання необоротних активів	7	906
Усього інших витрат	19	1,668

11. Інші операційні доходи та інші доходи

Інші операційні доходи та інші доходи за роки, що закінчилися 31 грудня, представлені таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019 р.	2018 р.
Доходи від операційних курсових різниць	6,592	-
Прибуток від продажу інших необоротних активів	3,933	-
Доходи від коригування резерву ОКЗ під знецінення облігацій	2,123	1,511
Доходи від коригування резерву ОКЗ під торгово дебіторську заборгованість	273	-
Інші доходи	105	6
Усього інших операційних доходів	13,026	1,517
Доходи від неопераційних курсових різниць	56,925	5,856
Інші доходи	20	77
Всього інших доходів	56,945	5,933

12. Витрати на персонал

Витрати на персонал за роки, що закінчилися 31 грудня, представлені таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019 р.	2018 р.
Запаси та собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	63,388	57,605
Адміністративні витрати	19,713	16,373
Витрати на збут	1,758	1,403
Інші операційні витрати	9,888	9,649
Усього	94,747	85,030

13. Фінансові витрати

Фінансові витрати за роки, що закінчилися 31 грудня, представлені таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019 р.	2018 р.
Витрати на нарахування відсотків за кредитами (Примітка 29(а))	43,910	46,556
Витрати на формування актуарних резервів	184	162
Інші фінансові витрати	-	88
Усього	44,094	46,806

14. Інші фінансові доходи

Інші фінансові доходи за роки, що закінчилися 31 грудня, представлені таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019 р.	2018 р.
Дохід від нарахованих відсотків за облігаціями	27,908	54,482
Інші доходи	327	222
Усього	28,235	54,704

15. Витрати з податку на прибуток

Ставка податку на прибуток, що застосовується до Компанії, становить 18%.

Різниця між загальною очікуваною сумою витрат з податку на прибуток за роки, що закінчилися 31 грудня 2019 р., а також 31 грудня 2018 р., розрахованої із застосуванням діючої ставки податку на прибуток до прибутку до оподаткування, і фактичною сумою витрат з податку на прибуток представлена таким чином:

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ФАРМЕКС ГРУП»**

Примітки до фінансової звітності

<i>(у тисячах гривень)</i>	2019 р.	%	2018 р.	%
Прибуток до оподаткування	107,461	100.0%	(57,756)	100.0%
Витрати з податку на прибуток за ставкою 18%	19,343	18.0%	(10,378)	18.0%
Збитки поточного періоду, по відношенню до яких не був визнаний відстрочений – податковий актив	-	-	10,378	18.0%
Визнання податкового ефекту на раніше не визнаних податкових збитках минулих періодів	(18,027)	(16.8)%	-	-
Вплив постійних різниць	(1,316)	(1.2)%	-	-
Усього податку на прибуток	-	-	-	-

Відстрочені податкові активи та зобов'язання відносяться до таких статей:

	Активи			Зобов'язання			Чиста сума		
	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
<i>(у тисячах гривень)</i>									
Податкові збитки минулих періодів, по відношенню до яких визнаний відстрочений податковий актив	28,994	30,292	34,300	-	-	-	28,994	30,292	34,300
Запаси	1,088	1,638	1,580	-	-	-	1,088	1,638	1,580
Інша дебіторська заборгованість	700	452	-	-	-	-	700	452	-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	419	797	746	-	-	-	419	797	746
Довгострокові забезпечення	364	331	292	-	-	-	364	331	292
Поточні забезпечення	320	203	57	-	-	-	320	203	57
Інші поточні зобов'язання	-	767	767	-	-	-	-	767	767
Інші інвестиції	-	382	654	-	-	-	-	382	654
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	-	-	-	-	(5)	(5,173)	-	(5)	(5,173)
Основні засоби	-	-	-	(31,384)	(34,766)	(33,379)	(31,384)	(34,766)	(33,379)
Інші	-	-	156	(501)	(91)	-	(501)	(91)	156
Чистий відстрочений податковий актив (зобов'язання)	31,885	34,862	38,552	(31,885)	(34,862)	(38,552)	-	-	-

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ФАРМЕКС ГРУП»**

Примітки до фінансової звітності

Протягом років, що закінчилися 31 грудня 2019 р. та 2018 р. рух по відстроченому податковому активу (зобов'язанню) представлений повністю у звіті про фінансові результати.

(а) Невизнані відстрочені податкові активи

Станом на 31 грудня 2019 р. відстрочені податкові активи не були визнані по відношенню до податкових збитків минулих періодів у розмірі 37,950 тисяч гривень (31 грудня 2018 р.: 55,977 тисяч гривень; 1 січня 2018 р.: 45,599 тисяч гривень), оскільки Компанія не може оцінити з достатньою впевненістю, що вона зможе скористатися відповідними вигодами у майбутньому.

Термін взаємозаліку податкових збитків минулих періодів не є обмеженим. Згідно з діючим законодавством термін використання відстрочених податкових різниць не є обмеженим.

16. Нематеріальні активи

Станом на 31 грудня 2019 р. залишкова вартість нематеріальних активів Компанії у розмірі 3,722 тисячі гривень представлена торговими знаками, що використовуються з ціллю надання послуг з користування цими об'єктами інтелектуальної власності.

17. Незавершені капітальні інвестиції

Станом на 31 грудня 2019 р. у Компанії є наявний об'єкт інтелектуальної власності (зображувальний знак) у розмірі 9,179 тисяч гривень, який Компанія планує надавати у користування третій стороні. Станом на 31 грудня 2019 р. цей зображувальний знак є готовим до використання, але не використовується Компанією. Станом на 31 грудня 2019 р. Компанія провела аналіз ознак знецінення незавершених капітальних інвестицій і не виявила таких.

18. Основні засоби

Рух основних засобів за роки, що закінчилися 31 грудня 2018 р. та 31 грудня 2019 р., представлений таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	Будівлі та земля	Машини та обладнання	Транспортні засоби	Інші основні засоби	Разом
<i>Первісна вартість (умовна вартість)</i>					
На 1 січня 2018 року	219,886	138,088	14,318	3,706	375,998
Надходження	80	21,242	-	679	22,001
Вибуття	-	(1,933)	-	(58)	(1,991)
На 31 грудня 2018 року	219,966	157,397	14,318	4,327	396,008
Надходження	3,031	1,763	-	410	5,204
Вибуття	-	(1)	-	(85)	(86)
На 31 грудня 2019 року	222,997	159,159	14,318	4,652	401,126

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ФАРМЕКС ГРУП»**

Примітки до фінансової звітності

(продовження)

Накопичена амортизація

На 1 січня 2018 року	-	39,270	13,712	3,561	56,543
Знос за рік	3,738	28,016	323	685	32,762
Вибуття	-	(1,098)	-	(54)	(1,152)
На 31 грудня 2018 року	3,738	66,188	14,035	4,192	88,153
Знос за рік	3,765	28,378	111	418	32,672
Вибуття	-	(1)	-	(84)	(85)
На 31 грудня 2019 року	7,503	94,565	14,146	4,526	120,740

Залишкова вартість

На 1 січня 2018 року	219,886	98,818	606	145	319,455
На 31 грудня 2018 року	216,228	91,209	283	135	307,855
На 31 грудня 2019 року	215,494	64,594	172	126	280,386

Нарахований знос основних засобів за роки, що закінчилися 31 грудня, представлений наступним чином:

(у тисячах гривень)	2019 р.	2018 р.
Відображено у складі:		
Запаси та собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	24,719	24,578
Адміністративні витрати	5,756	5,971
Витрати на збут	588	520
Інші операційні витрати	1,609	1,693
Усього	32,672	32,762

(а) Активи в заставі

Станом на 31 грудня 2019 р. основні засоби з балансовою вартістю 268,337 тисяч гривень були надані у заставу як забезпечення виданих Компанією гарантій по банківських кредитах інших сторін та як забезпечення по отриманій позиції. Станом на 31 грудня 2018 р. основні засоби з балансовою вартістю 275,013 тисячі гривень були надані у заставу як забезпечення по отриманій позиції (1 січня 2018 р.: 302,884 тисячі гривень) (Примітка 29).

(б) Умовна вартість основних засобів

На дату прийняття МСФЗ, 1 січня 2018 р., частина основних засобів оцінена за справедливою вартістю, яка використовується як умовна вартість основних засобів на цю дату на основі результатів незалежної оцінки.

Сукупні коригування балансової вартості основних засобів на 1 січня 2018 р., представлені таким чином:

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ФАРМЕКС ГРУП»

Примітки до фінансової звітності

<i>(у тисячах гривень)</i>	Будівлі та земля	Машини та обладнання	Транспортні засоби	Інші основні засоби	Разом
Балансова вартість згідно з П(с)БО	294,487	100,361	640	154	395,642
Коригування	(74,601)	(1,543)	(34)	(9)	(76,187)
Умовна вартість	219,886	98,818	606	145	319,455

Управлінський персонал залучив незалежного оцінювача для оцінки справедливої вартості частини основних засобів станом на 1 січня 2018 р. Оцінена вартість основних засобів Компанії категоризована як справедлива вартість 3 рівня на основі аналізу вхідних даних, використаних у методах оцінки.

Більша частина основних засобів Компанії має вузькоспеціалізований характер і рідко продається на відкритому ринку інакше, ніж як складова частина діючого бізнесу. За винятком окремих одиниць неспеціалізованих будівель та споруд, машин та обладнання, які були оцінені на основі результатів нещодавніх ринкових операцій, ринок для аналогічних будівель та споруд, машин та обладнання в Україні не є активним, у зв'язку з чим на ньому відсутня інформація про достатню кількість порівнюваних операцій продажу будівель та споруд, машин та обладнання для застосування ринкового методу визначення справедливої вартості.

Як наслідок, справедлива вартість будівель та споруд, машин та обладнання визначалася, головним чином, із використанням вартості заміщення за вирахуванням зносу. Цей метод передбачає оцінку витрат, необхідних для відновлення або заміщення відповідних будівель та споруд, машин та обладнання, скоригованих на фізичний, функціональний або економічний знос та старіння.

Вартість заміщення за вирахуванням зносу оцінена на основі внутрішніх джерел даних та аналізу українського та міжнародного ринків подібних будівель та споруд, машин та обладнання. Різні ринкові дані були отримані з опублікованих джерел, каталогів, статистичних даних тощо. Крім того, у процесі визначення цієї вартості залучалися галузеві експерти та будівники аналогічних будівель та споруд, машин та обладнання як в Україні, так і за кордоном.

Крім визначення вартості заміщення за вирахуванням зносу було проведено тестування грошових потоків з метою оцінки сум очікуваного відшкодування будівель та споруд, машин та обладнання. Для цілей тестування на предмет економічного зносу був застосований підхід, що ґрунтується на вартості у використанні, в результаті чого вартість заміщення за вирахуванням зносу виявилась меншою, ніж визначена справедлива вартість. Вартість заміщення за вирахуванням зносу ОГГК була зменшена на 17,118 тисяч гривень за результатами тестування економічного зносу.

У якості активів, що складають ОГГК визначено сукупність основних засобів, нематеріальних активів, незавершених капітальних інвестицій та робочого капіталу Компанії.

Тест економічного зносу, заснований на ключових припущеннях щодо цін продажу, маржі ЕВІТДА, продемонстрував перевищення величини, визначеної методом вартості заміщення за вирахуванням зносу, над розрахунковою дисконтованою сумою майбутніх грошових потоків. Відповідно, за результатами тестування економічного зносу було нараховано знецінення.

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ

«ФАРМЕКС ГРУП»

Примітки до фінансової звітності

При виконанні тестування дисконтованих грошових потоків на 1 січня 2018 р. застосовувалися такі припущення:

Показники	Припущення	Чутливість
Зростання надходжень від продажів	За прогнозами, показник зростання надходжень від продажів у 2018-2022 рр. буде таким: 2018 р. – 20% 2019 р. – 40% 2020 – 2022 рр. - 12%.	Оцінена справедлива вартість є тим вищою, чим вищим є прогнозний показник зростання надходжень від продажів.
Маржа EBITDA	За прогнозами, показник маржі EBITDA буде таким: 2018 р. – 10% 2019 р. – 15% 2020 – 2022 рр. – 22%. В термінальному періоді він становитиме 20%	Оцінена справедлива вартість збільшується із зростанням прогнозованої маржі EBITDA.
Ставка дисконту	Була застосована така ставка дисконту: 20.5%.	Оцінена справедлива вартість збільшується із зменшенням застосованої ставки дисконту.
Темп зростання на термінальному етапі	Термінальна вартість була розрахована наприкінці 5-річного проміжного періоду. При розрахунку термінальної вартості враховувався темп зростання на термінальному етапі на рівні 6%.	Оцінена справедлива вартість збільшується із збільшенням розрахункового темпу зростання на термінальному етапі.

19. Інші необоротні активи

Станом на 31 грудня 2019 р., 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. інші необоротні активи представлені передоплатами за основні засоби. Станом на 31 грудня 2019 р. Компанія провела аналіз ознак знецінення інших необоротних активів і не виявила таких.

20. Запаси

Запаси представлені таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
Виробничі запаси	62,965	79,835	57,886
Готова продукція	1,377	6,449	7,000
Незавершене виробництво	1,286	2,386	3,380
Товари	1,215	66	1,456
Усього	66,843	88,736	69,722

21. Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги

Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги представлена наступним чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
Дебіторська заборгованість за реалізовані товари, роботи та послуги	124,015	79,912	50,687
Очікувані кредитні збитки	(2,326)	(4,430)	(4,145)
Усього	121,689	75,482	46,542

Інформація про кредитний ризик Компанії, пов'язаний з дебіторською заборгованістю, розкрита в Примітці 30(б).

Протягом року, що закінчився 31 грудня 2019 р., Компанія списала з балансу торгової дебіторську заборгованість та відповідний резерв під очікувані кредитні збитки на суму 1,831 тисяча гривень.

Інформація про дебіторську заборгованість, деноміновану у валюті, розкрита в Примітці 30(г).

22. Дебіторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами та за розрахунками з бюджетом

На 31 грудня 2019 р., 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. дебіторська заборгованість представлена наступними розрахунками:

<i>(у тисячах гривень)</i>	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
Заборгованість за авансами виданими	22,879	13,951	2,555
Заборгованість за розрахунками з бюджетом	89	4,216	523
Усього	22,968	18,167	3,078

23. Інша поточна дебіторська заборгованість

Станом на 31 грудня 2019 р., 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. інша поточна дебіторська заборгованість представлена наступним чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
Фінансові допомоги видані	3,891	90,938	89,343
Інша дебіторська заборгованість	1,767	2,645	150
Очікувані кредитні збитки	-	(89,343)	(89,343)
Усього	5,658	4,240	150

Станом на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. фінансова допомога видана у розмірі 89,343 тисячі гривень представлена фінансовою допомогою виданою двом контрагентам. Протягом року, що закінчився 31 грудня 2019 р., Компанія списала з балансу дані фінансові допомоги та відповідний резерв під очікувані кредитні збитки на суму 89,343 тисячі гривень.

24. Грошові кошти та їх еквіваленти

Станом на 31 грудня 2019 р., 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. грошові кошти та їх еквіваленти представлені банківськими балансами, які не є знеціненими або простроченими.

Грошові кошти та їх еквіваленти розміщені на поточних рахунках у місцевих українських банках, що належать до 20-ти найбільших українських банків.

У наступній таблиці представлений аналіз банківських депозитів і залишків на банківських рахунках згідно з рейтингами банків, присвоєними рейтинговим агентством Fitch, або його еквівалентами:

<i>(у тисячах гривень)</i>	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
В *	4,323	-	-
Без рейтингу	-	11,197	4,526
Усього	4,323	11,197	4,526

Інформація про кредитний та валютний ризики Компанії, пов'язані з грошовими коштами та їх еквівалентами, викладена у Примітці 30.

Станом на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. грошові кошти та їх еквіваленти на 100% утримуються в банку, який не мав присвоєного рейтингу рейтинговим агентством Fitch або його еквівалентами. Банк має значні обсяги власного капіталу. У засобах масової інформації відсутня інформація щодо проблем банку із платоспроможністю чи ліквідністю.

Станом на 31 грудня 2019 р. даному банку було присвоєно рейтинговим агентством Fitch рейтинг В.

25. Власний капітал

(а) Зареєстрований капітал

Станом на 31 грудня 2019 р., 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. Компанія мала наступного власника:

	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
Бориспіль Холдінгс Лімітед	81%	81%	81%

Станом на 31 грудня 2019 р., 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. зареєстрований капітал становить 525,000 тисяч гривень. Станом на 31 грудня 2019 р., 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. Компанія мала вилучену частку капіталу у розмірі 99,750 тисяч гривень (що відповідає 19% від зареєстрованого статутного капіталу), яка показана як вилучений капітал у балансі та звіті про власний капітал. Станом на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. Компанія мала заборгованість по даній транзакції, що відображена у рядку 1640 балансу (звіту про фінансовий стан). Протягом року, що закінчився 31 грудня 2019 р., Компанія оплатила відповідну заборгованість за вилучену частку капіталу.

(б) Нерозподілений прибуток

Нерозподілений прибуток, представлений у цій фінансовій звітності на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р., включає певні коригування, які є доречними для представлення фінансового

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ФАРМЕКС ГРУП»**

Примітки до фінансової звітності

стану Компанії відповідно до МСФЗ. Відповідно, нерозподілений прибуток, включений до звіту про фінансовий стан на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р., не відображає суму резервів наявних до розподілу учасникам.

З 1 січня 2019 р. фінансова звітність за МСФЗ використовується як фінансова звітність, що складається згідно з українськими нормативними вимогами, і Компанія не складає фінансову звітність відповідно до П(с)БО. Відповідно, нерозподілений прибуток, включений до звіту про фінансовий стан на 31 грудня 2019 р., відображає суму резервів наявних до розподілу учасникам.

Відповідно до українського законодавства, суб'єкти господарювання можуть розподіляти всі прибутки або передавати їх до резервів, як це передбачено їх статутами. Розподіл прибутку Компанії, як правило, визначається лише за поточний або нерозподілений прибуток, як показано в офіційній фінансовій звітності, а не з сум, раніше перерахованих до резервів.

(в) Управління капіталом

Основна мета управління капіталом Компанії полягає у підтримці можливості продовження її діяльності і розширення бізнесу, а також максимізації прибутковості власного капіталу через підтримку оптимального балансу власного капіталу та кредитних джерел фінансування.

Капітал Компанії складається з власного капіталу, який належить засновникам, що включає в себе статутний капітал, додатковий капітал та нерозподілений прибуток.

Компанія не має офіційної політики управління капіталом, але управлінський персонал намагається підтримувати достатній рівень капіталу для задоволення операційних і стратегічних потреб Компанії. Це досягається завдяки ефективному управлінню грошовими коштами, постійному моніторингу доходів і прибутків Компанії та довгостроковими інвестиційними планами, що фінансуються, головним чином, за рахунок операційних грошових потоків Компанії. Завдяки цим заходам Компанія намагається забезпечити стабільне зростання прибутку.

26. Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги

Поточна кредиторська заборгованість в основному включає в себе заборгованість за товари, роботи, послуги та представлена наступним чином:

(у тисячах гривень)

	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
Кредиторська заборгованість за сировину і матеріали	75,269	50,241	14,440
Кредиторська заборгованість за товари	47,212	94,862	11,218
Кредиторська заборгованість за послуги	127	120	48
Кредиторська заборгованість за необоротні активи	26,202	26,202	9,276
Усього	148,810	171,425	34,982

Інформація про валютний ризик та ризик ліквідності Компанії, пов'язані з торговою кредиторською заборгованістю, розкрита у Примітці 30.

Інформація про залишки за операціями із пов'язаними сторонами розкрита у Примітці 32(в).

27. Поточні забезпечення

Поточні забезпечення представлені наступним чином:

(у тисячах гривень)	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
Резерв невикористаних відпусток	5,514	5,490	3,287
Забезпечення інших витрат	1,780	1,125	318
Усього	7,294	6,615	3,605

28. Інші поточні зобов'язання та поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами

Інші поточні зобов'язання та поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами представлені наступним чином:

(у тисячах гривень)	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
<i>Інші поточні зобов'язання</i>			
Фінансові допомоги отримані	10,800	78,052	99,679
Податкові зобов'язання по неотриманих податкових накладних	5,573	4,721	3,394
Зобов'язання за нарахованими відсотками за позиками	3,477	4,009	4,064
Зобов'язання за договором переведення боргу Компанії	-	8,373	98,373
Інші зобов'язання	26	23	47
Усього інших поточних зобов'язань	19,876	95,178	205,557
<i>Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами</i>			
Одержані аванси - інші	1,640	464	82
Одержані аванси за продаж облігацій	-	-	20,000
Усього поточної кредиторської заборгованості за одержаними авансами	1,640	464	20,082

Станом на 31 грудня 2019 р. фінансові допомоги отримані представлені фінансовими допомогами на вимогу, отриманими від одного контрагента (31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р.: трьома контрагентами).

Станом на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. зобов'язання за договором переведення боргу Компанії представлені зобов'язанням на вимогу перед одним контрагентом (Примітка 29).

Умови фінансових допомог отриманих розкриті в Примітці 29.

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ФАРМЕКС ГРУП»

Примітки до фінансової звітності

29. Кредити та позики

У цій примітці представлена інформація про договірні умови кредитів та позик Компанії, за якими нараховуються проценти та які оцінюються за амортизованою вартістю. Більш детальна інформація про процентний та валютний ризики і ризик ліквідності Компанії викладена у Примітці 30.

Станом на 31 грудня 2019 р. в таблицях, що подані нижче, не включені зобов'язання у розмірі 5,599 тисяч гривень (31 грудня 2018 р.: 4,744 тисячі гривень; 1 січня 2018 р.: 3,441 тисяча гривень), які входять до складу рядка «Інші поточні зобов'язання» в звітті про фінансовий стан. Такі зобов'язання представлені зобов'язанням за неспітвдженними податковими накладними та іншими зобов'язаннями.

Станом на 31 грудня 2019 р. та 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. заборгованість Компанії представлена наступним чином:

Номер рядку	Найменування валюти	Рік погашення	31 грудня 2019 року		31 грудня 2018 року		1 січня 2018 року	
			Номінальна процентна ставка	Балансова вартість	Номінальна процентна ставка	Балансова вартість	Номінальна процентна ставка	Балансова вартість
1515								
<i>(у тисячах гривень)</i>								
Інші довгострокові зобов'язання								
Позики								
	Євро	2029	11.0%	192,073	-	-	-	-
Забезпечені позики	Євро	2029	11.0%	180,068	-	-	-	-
Незабезпечені позики	Долар США	2021	-	-	11.0%	221,506	11.0%	224,538
Забезпечені позики	Долар США	2022	-	-	11.0%	207,662	11.0%	210,504
Незабезпечені позики								
Усього				372,141		429,168		435,042
1690								
Інші поточні зобов'язання								
Фінансова допомога								
Зобов'язання за договором переведення боргу	Гривня	На вимогу	0.0%	10,800	0.0%	78,052	0.0%	99,679
Нараховані відсотки - за кредитами	Гривня	На вимогу	0.0%	-	0.0%	8,373	0.0%	98,373
- за кредитами	Долар США	2019	-	-	-	4,009	-	4,064
- за кредитами	Євро	2020	-	3,477	-	-	-	-
Усього				14,277		90,434		202,116

Зобов'язання за договором переведення боргу Компанії представлені заборгованістю, що виникла в результаті викупу у 2017 році третьою стороною незабезпеченої позики Компанії, отриманої від нерезидента.

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ФАРМЕКС ГРУП»

Примітки до фінансової звітності

(а) Узгодження змін у зобов'язаннях з грошовими потоками, що виникають у ході фінансової діяльності

<i>(у тисячах гривень)</i>	Інші довгострокові зобов'язання	Інші поточні зобов'язання	Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	Усього
Баланс на 1 січня 2018 р.	435,042	202,116	99,750	736,908
Зміни в результаті грошових потоків від фінансової діяльності				
Надходження за позиками	-	13,425	-	13,425
Погашення позик	-	(125,052)	-	(125,052)
Проценти сплачені за кредитами	-	(46,178)	-	(46,178)
Всього змін грошових потоків від фінансової діяльності	-	(157,805)	-	(157,805)
Вплив змін валютних курсів	(5,874)	18	-	(5,856)
Інші зміни				
<i>Пов'язані із зобов'язаннями</i>				
Відсоткові витрати за кредитами (Примітка 13)	-	46,556	-	46,556
Інші зміни, пов'язані з зобов'язаннями	-	(451)	-	(451)
Баланс на 31 грудня 2018 р.	429,168	90,434	99,750	619,352
Зміни в результаті грошових потоків від фінансової діяльності				
Надходження за позиками	-	50,835	-	50,835
Погашення позик	-	(126,460)	-	(126,460)
Проценти сплачені за кредитами	-	(44,043)	-	(44,043)
Інші платежі			(99,750)	(99,750)
Всього змін грошових потоків від фінансової діяльності	-	(119,668)	(99,750)	(219,418)
Вплив змін валютних курсів	(57,027)	32	-	(56,995)
Інші зміни				
<i>Пов'язані із зобов'язаннями</i>				
Відсоткові витрати за кредитам (Примітка 13)	-	43,910	-	43,910
Інші зміни, пов'язані з зобов'язаннями	-	(431)	-	(431)
Баланс на 31 грудня 2019 р.	372,141	14,277	-	386,418

30. Управління фінансовими ризиками

(а) Огляд

При використанні фінансових інструментів Компанія зазнає таких видів ризиків:

- кредитний ризик;
- ризик ліквідності;
- ринковий ризик.

У цій примітці представлена інформація щодо кожного із зазначених ризиків, яких зазнає Компанія, а також про цілі, політику та процедури оцінки та управління ризиками Компанії. Більш детальна кількісна інформація розкрита у відповідних примітках до цієї фінансової звітності.

Управлінський персонал несе відповідальність за розробку принципів та процедур управління ризиками Компанії та контроль за їх виконанням.

Політики Компанії у сфері управління ризиками розробляються з метою виявлення і аналізу ризиків, з якими стикається Компанія, встановлення належних лімітів і засобів контролю за ними, а також моніторингу ризиків і дотримання ризикових обмежень. Політика та системи управління ризиками регулярно переглядаються, щоб відображати зміни у ринкових умовах та діяльності Компанії.

Застосовуючи засоби навчання і стандарти та процедури управління, Компанія прагне створити таке впорядковане і конструктивне середовище контролю, в якому всі працівники розуміють свої ролі і обов'язки.

(б) Кредитний ризик

Кредитний ризик являє собою ризик фінансового збитку для Компанії у випадку невиконання клієнтом чи контрагентом своїх договірних зобов'язань за фінансовим інструментом і виникає, головним чином, у зв'язку з дебіторською заборгованістю клієнтів Компанії.

(і) *Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги, інша дебіторська заборгованість та інші фінансові інвестиції*

Рівень кредитного ризику Компанії залежить, головним чином, від індивідуальних характеристик кожного клієнта. Проте управлінський персонал також бере до уваги демографічні характеристики клієнтської бази, у тому числі ризик дефолту в галузі, в якій здійснюють свою діяльність клієнти, оскільки ці фактори можуть впливати на рівень кредитного ризику, особливо за поточних складних економічних умов. Більшість доходів Компанії від основної діяльності відносяться до операцій продажу в Україні.

Управлінський персонал затвердив кредитну політику, відповідно до якої кожен новий клієнт підлягає індивідуальному аналізу на предмет його платоспроможності, перш ніж йому будуть запропоновані стандартні умови оплати і доставки продукції. Такий аналіз охоплює внутрішні рейтинги, якщо такі є. Клієнти, які не відповідають вимогам Компанії щодо платоспроможності, можуть здійснювати операції з Компанією тільки на основі передоплати.

Компанія не вимагає застави щодо торгової та іншої дебіторської заборгованості та інших фінансових інвестицій.

Компанія створює резерв на покриття збитків від зменшення корисності, який являє собою її оцінку очікуваних збитків (ECL) від торгової та іншої дебіторської заборгованості та інших

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ФАРМЕКС ГРУП»**

Примітки до фінансової звітності

фінансових інвестицій. Основними складовими цього резерву є компонент окремо оцінюваного збитку, що відноситься до заборгованості, яка є значною індивідуально.

Станом на 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. Компанія оцінила інші фінансові інвестиції на індивідуальній основі і категоризувала їх як Стадія 1. На 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. ймовірність дефолту була визначена на рівні 6.72%, а величина збитку у випадку дефолту – на рівні 20%.

Компанія визначила, що на 31 грудня 2019 р., 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. залишки заборгованості від деяких контрагентів за торгівлю дебіторську заборгованість повинні оцінюватися на індивідуальній основі. На 31 грудня 2019 р. ймовірність дефолту для цих контрагентів була визначена на рівні 6.72%, а величина збитку у випадку дефолту – на рівні 62% (31 грудня 2018 р.: ймовірність дефолту визначена у межах 6.72% - 9.47%, а величина збитку у випадку дефолту – у межах 20% - 62%; 1 січня 2018 р.: ймовірність дефолту на рівні 6.72% - 18.97%, а величина збитку у випадку дефолту – у межах 20% - 62%). Компанія відобразила в обліку очікувані кредитні збитки за індивідуальною оцінкою контрагентів таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	97,756	62,161	41,160
Очікувані кредитні збитки	(433)	(458)	(544)
Усього	97,323	61,703	40,616

Кредитна якість торгової дебіторської заборгованості, оцінюваної на колективній основі, представлена таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	31 грудня 2019 р.			31 грудня 2018 р.			1 січня 2018 р.		
	Балансова вартість	Резерв під збитки	Кредитно знецінена Так/Ні	Балансова вартість	Резерв під збитки	Кредитно знецінена Так/Ні	Балансова вартість	Резерв під збитки	Кредитно знецінена Так/Ні
Непрострочена	23,851	(208)	Ні	11,982	(120)	Ні	5,237	(498)	Ні
Прострочена:									
0-30 днів	488	(5)	Ні	1,012	(10)	Ні	803	(421)	Ні
31 – 120 днів	256	(77)	Ні	1,202	(361)	Ні	1,164	(382)	Ні
121 -365 днів	307	(246)	Так	927	(853)	Так	1,034	(1,011)	Так
Понад 1 рік	1,357	(1,357)	Так	2,628	(2,628)	Так	1,289	(1,289)	Так
Усього	26,259	(1,893)		17,751	(3,972)		9,527	(3,601)	

Всі кредитні збитки за торговою дебіторською заборгованістю розраховувалися із застосуванням моделі кредитних збитків протягом всього терміну існування інструмента.

(ii) Рівень кредитного ризику

Максимальний рівень кредитного ризику представлений балансовою вартістю фінансових активів станом на 31 грудня 2019 р., 31 грудня 2018 р. та на 1 січня 2018 р.

(iii) Зміна оціночного резерву під знецінення по відношенню до торгової та іншої дебіторської заборгованості та інших фінансових інвестицій

Зміна оціночного резерву під очікувані кредитні збитки протягом року представлена таким чином:

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ФАРМЕКС ГРУП»**

Примітки до фінансової звітності

(у тисячах гривень)	2019 р.	2018 р.
Баланс на 1 січня	(95,896)	(97,122)
— Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги (Примітка 21)	(4,430)	(4,145)
— Інша поточна дебіторська заборгованість (Примітка 23)	(89,343)	(89,343)
— Інші фінансові інвестиції (Примітка 6)	(2,123)	(3,634)
Сума списання за рахунок резерву	91,174	-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги (Примітка 21)	1,831	-
Інша поточна дебіторська заборгованість (Примітка 23)	89,343	-
Нетто-сума переоцінки резерву під очікувані кредитні збитки	2,396	1,226
— Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги (Примітка 10, Примітка 11)	273	(285)
— Інші довгострокові фінансові інвестиції (Примітка 6, Примітка 11)	2,123	1,511
Баланс на 31 грудня	(2,326)	(95,896)
— Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги (Примітка 21)	(2,326)	(4,430)
— Інша поточна дебіторська заборгованість (Примітка 23)	-	(89,343)
— Інші фінансові інвестиції (Примітка 6)	-	(2,123)

(iv) Грошові кошти та їх еквіваленти

Зменшення корисності грошових коштів та їх еквівалентів було оцінене на основі очікуваних кредитних збитків за 12 місяців (стадія 1) як несуттєве, і воно відображає короткі строки позицій, що зазнають ризику, у зв'язку з чим Компанія не відобразила в обліку резерв під збитки від зменшення корисності на 31 грудня 2019 р., 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. Компанія вважає, що наявні у неї грошові кошти та їх еквіваленти мають низький кредитний ризик.

(v) Ризик ліквідності

Ризик ліквідності – це ризик того, що Компанія не зможе виконати свої фінансові зобов'язання шляхом поставки грошових коштів чи іншого фінансового активу. Підхід до управління ліквідністю передбачає забезпечення, наскільки це можливо, постійної наявності ліквідності, достатньої для виконання зобов'язань Компанії по мірі настання строків їх погашення як у звичайних умовах, так і у надзвичайних ситуаціях, уникаючи при цьому неприйнятних збитків і ризику нанесення шкоди репутації Компанії.

Нижче наведені договірні строки погашення фінансових зобов'язань, включаючи розраховані процентні виплати та не включаючи вплив угод про взаємозалік.

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ФАРМЕКС ГРУП»**

Примітки до фінансової звітності

<i>(у тисячах гривень)</i>	Балансова вартість	Договірні грошові потоки	На вимогу	Менше 1 року	Від 1 до 5 років	Більше 5 років
31 грудня 2019 р.						
<i>Непохідні фінансові зобов'язання</i>						
Поточна кредиторська заборгованість	148,810	148,810	-	148,810	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	372,141	775,711	-	40,934	163,736	571,041
Інші поточні зобов'язання	14,277	14,277	10,800	3,477	-	-
Разом зобов'язань	535,228	938,798	10,800	193,221	163,736	571,041
31 грудня 2018 р.						
<i>Непохідні фінансові зобов'язання</i>						
Поточна кредиторська заборгованість	171,425	171,425	-	171,425	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	99,750	99,750	-	99,750	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	429,168	557,422	-	47,208	510,213	-
Інші поточні зобов'язання	90,434	90,434	82,164	8,270	-	-
Разом зобов'язань	790,777	919,031	82,164	326,653	510,213	-
1 січня 2018 р.						
<i>Непохідні фінансові зобов'язання</i>						
Поточна кредиторська заборгованість	34,982	34,982	-	34,982	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	99,750	99,750	-	99,750	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	435,042	612,905	-	47,855	565,051	-
Інші поточні зобов'язання	202,116	202,116	193,791	8,325	-	-
Разом зобов'язань	771,890	949,753	193,791	190,912	565,051	-

Не передбачається, що грошові потоки, включені до аналізу строків погашення, можуть відбутися значно раніше, або у значно відмінних сумах.

(г) Ринковий ризик

Ринковий ризик полягає у тому, що зміни ринкових цін, таких як валютні курси, процентні ставки і курси цінних паперів, будуть впливати на доходи або на вартість фінансових інструментів. Метою управління ринковим ризиком є управління і контроль рівня ринкового ризику у межах прийнятних параметрів при оптимізації доходності за ризик. Компанія несе фінансові зобов'язання з метою управління ринковими ризиками. Всі такі операції здійснюються згідно з інструкціями управлінського персоналу.

(i) **Валютний ризик**

У Компанії виникає валютний ризик у зв'язку з закупками та залишками коштів на банківських рахунках, а також отриманих кредитів в іноземних валютах. Валютами, в яких, головним чином, деноміновані ці операції, є долари США та євро.

Що стосується монетарних активів та зобов'язань, деномінованих в іноземних валютах, то Компанія забезпечує утримання чистого рівня валютного ризику на прийнятному рівні шляхом придбання чи продажу іноземних валют за курсами спот, якщо це необхідно для усунення короткострокових дисбалансів.

Розмір валютного ризику

Чиста сума ризикової уражуваності Компанії в іноземній валюті була така:

(у тисячах гривень)	Валюта	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
Гроші та еквіваленти	Дол.США	258	4,095	4,047
Інші довгострокові зобов'язання	Дол.США	-	(429,168)	(435,042)
Поточна кредиторська заборгованість	Дол. США	(46,845)	(91,746)	(7,788)
Інші поточні зобов'язання	Дол. США	-	(4,009)	(4,064)
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	Дол. США	4,650	-	626
Чиста позиція		(41,937)	(520,828)	(442,221)
Гроші та еквіваленти	Євро	3,303	-	23
Інші довгострокові зобов'язання	Євро	(372,141)	-	-
Поточна кредиторська заборгованість	Євро	(426)	(3,225)	(3,464)
Інші поточні зобов'язання	Євро	(3,477)	-	-
Чиста позиція		(372,741)	(3,225)	(3,441)

Аналіз чутливості

Зміна курсу гривні, як зазначено нижче, у відношенні долара США та євро на звітні дати, буде (зменшувати) / збільшувати прибуток Компанії та власний капітал на суми, наведені нижче. Аналіз проводився виходячи з припущення, що всі інші змінні, зокрема ставки відсотка, залишаються незмінними.

(у тисячах гривень)	Зміна курсу іноземної валюти		Вплив на чистий прибуток	
	Збільшення	Зменшення	Зменшення	Збільшення
31 грудня 2019 р.				
Зміна курсу долара США	10%	-10%	(3,439)	3,439
Зміна курсу Євро	10%	-10%	(30,565)	30,565
31 грудня 2018 р.				
Зміна курсу долара США	10%	-10%	(42,708)	42,708
Зміна курсу Євро	10%	-10%	(264)	264
1 січня 2018 р.				
Зміна курсу долара США	10%	-10%	(36,262)	36,262
Зміна курсу Євро	10%	-10%	(282)	282

(ii) Процентний ризик

Станом на 31 грудня 2019 р., 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. фінансові активи та фінансові зобов'язання компанії мають фіксовані ставки процентів.

Компанія не обліковує будь-які фінансові інструменти з фіксованою ставкою процента в порядку, передбаченому для інструментів, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, або для інструментів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід. Тому будь-яка зміна ставок відсотка на звітну дату не вплинула б на величину прибутку або збитку за період або величину власного капіталу.

Станом на 31 грудня 2019 р., 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. управлінський персонал вважає, що Компанія не зазнає суттєвого процентного ризику.

(iii) Справедлива вартість

Оцінка справедливої вартості фінансових активів та зобов'язань визначається з використанням дисконтованих грошових потоків та інших відповідних методологій оцінки на кінець року та не є показником справедливої вартості цих інструментів на дату підготовки та подання цієї фінансової звітності. Ці оцінки не відображають будь-якої премії або дисконту, яка могла б мати місце при одночасному розміщенні на продаж всього об'єму певного фінансового інструмента Компанії. Оцінки справедливої вартості базуються на судженнях щодо майбутніх очікуваних грошових потоків, поточних економічних умов, характеристик ризику різних фінансових інструментів та інших факторів.

Оцінки справедливої вартості базуються на існуючих фінансових інструментах, без намагання оцінити вартість очікуваного майбутнього бізнесу та вартість активів та зобов'язань, які не розглядаються як фінансові інструменти. Крім того, податкові наслідки, пов'язані з реалізацією нереалізованих прибутків та збитків, можуть мати вплив на оцінку справедливої вартості та не були враховані.

Управлінський персонал оцінив, що справедлива вартість усіх фінансових активів та зобов'язань приблизно дорівнює їх балансовій вартості станом на 31 грудня 2019 р., 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р., враховуючи короткострокові строки погашення або відповідність відсоткових ставок по цих фінансових інструментах ринковим умовам. Така справедлива вартість була оцінена шляхом дисконтування очікуваних майбутніх грошових потоків за ринковою процентною ставкою за аналогічними фінансовими інструментами, що переважає на звітну дату. Оціночна справедлива вартість класифікується у межах 2 рівня ієрархії справедливої вартості.

31. Контрактні та умовні зобов'язання

(а) Судові процеси

У ході своєї звичайної господарської Компанія бере участь у судових розглядах та до неї висуваються різні претензії. На думку управлінського персоналу, результат таких процесів не матиме суттєвого впливу на фінансовий стан чи результати діяльності Компанії.

(б) Непередбачені податкові зобов'язання

Компанія здійснює всі операції в Україні і тому має відповідати вимогам податкового законодавства України. Для української системи оподаткування характерним є наявність численних податків та законодавство, яке часто змінюється, може застосовуватися ретроспективно, мати різне тлумачення, а в деяких випадках є суперечливим. Нерідко

виникають протиріччя у тлумаченні податкового законодавства між місцевою, обласною і державною податковими службами, а також між Міністерством фінансів та іншими державними органами. Податкові декларації підлягають перевірці з боку різних органів влади, які згідно з законодавством мають право застосовувати суворі штрафні санкції, а також стягувати пеню.

Податковий рік залишається відкритим для податкових перевірок протягом трьох наступних календарних років, однак за певних обставин цей термін може бути продовжений.

Ці факти створюють набагато серйозніші податкові ризики в Україні, ніж ті ризики, які є типовими для країн з більш розвиненими системами оподаткування.

Управлінський персонал вважає, що він належним чином виконав свої податкові зобов'язання, ґрунтуючись на своєму тлумаченні податкового законодавства, офіційних роз'яснень і судових рішень. Проте, тлумачення відповідних податкових органів можуть відрізнятись і вплинути на цю фінансову звітність, якщо вони зможуть довести правомірність своєї позиції, в цьому випадку ефект може бути суттєвим. Жодних резервів для потенційних податкових оцінок не було створено у цій фінансовій звітності.

(в) Договірні зобов'язання

Станом на 31 грудня 2019 р., 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. Компанія має видані фінансові гарантії банку щодо кредитних ліній деяких своїх контрагентів.

Максимальний рівень кредитного ризику для гарантій дорівнює сумі кредитного зобов'язання контрагентів і представлений наступним чином:

(у тисячах гривень)	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
Зобов'язання по виданих фінансових гарантіях	143,586	135,458	46,467

Компанія потенційно наражається на ризик збитку на суму, що дорівнює загальній сумі виданих гарантій. Проте ймовірна сума збитку є меншою, ніж загальна сума виданих гарантій, оскільки такі зобов'язання залежать від дотримання контрагентами вимог по кредитних договорах.

Загальна сума невиконаних договірних зобов'язань за гарантіями не обов'язково відображає майбутні вимоги грошових коштів, оскільки строк дії цих фінансових інструментів може закінчитися або припинитися без їх фінансування.

Компанія проаналізувала фінансові показники контрагентів і впевнилася, що контрагенти мають достатній запас ліквідності для управління своєю заборгованістю. Компанія визначила, що дані контрагенти підпадають під 1 стадію кредитного ризику.

32. Пов'язані сторони

Для цілей цієї фінансової звітності сторона вважається пов'язаною, якщо одна компанія має контроль або суттєвий вплив на прийняття фінансових або операційних рішень іншою, як визначено в МСБО 24 «Розкриття інформації про пов'язані сторони». При визначенні того, чи є компанія пов'язаною стороною, увага приділяється не правовій формі, а характеру відносин.

Операції між пов'язаними сторонами здійснюються на умовах, які можуть суттєво відрізнятись від умов угод з третіми сторонами.

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ФАРМЕКС ГРУП»**

Примітки до фінансової звітності

(а) Власники компанії

Безпосередніми власниками Компанії є ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП», що володіє 19% статутного капіталу Компанії, а також Бориспіль Холдінгс Лімітед, яка зареєстрована на Британських Віргінських Островах та володіє 89% зареєстрованого капіталу. Кінцевим бенефіціаром Компанії є Хорунжий Геннадій Геннадійович.

(б) Операції з управлінським персоналом

Суми винагороди, виплачені основному управлінському персоналу за роки, що закінчилися 31 грудня, представлені таким чином:

	2019 р.	2018 р.
<i>(у тисячах гривень)</i>		
Заробітна плата	536	528
Нарахування на заробітну плату	118	116
	654	644

До основного управлінського персоналу належить директор.

(в) Суттєві залишки з пов'язаними сторонами

Залишки з пов'язаними сторонами, що знаходяться під спільним контролем учасників, станом на 31 грудня 2019 року, 31 грудня 2018 року та 1 січня 2018 року є такими:

	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
<i>(у тисячах гривень)</i>			
Інша поточна дебіторська заборгованість	3,891	1,595	-
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	9	11	4

Всі залишки заборгованості з пов'язаними сторонами мають бути погашені грошовими коштами протягом одного року після звітної дати. Жоден із залишків не забезпечений заставою.

(г) Суттєві операції з пов'язаними сторонами

Компанія не має суттєвих операцій з пов'язаними сторонами.

33. Пояснення переходу на МСФЗ

Як зазначено в Примітці 2(а), ця фінансова звітність була підготовлена відповідно до вимог Міжнародного стандарту фінансової звітності 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності» (МСФЗ 1) в рамках переходу на МСФЗ.

Компанія не складала фінансову звітність за жодною іншою із загальноприйнятих концептуальних основ станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року. Отже, у цій фінансовій звітності представлено узгодження з останньою фінансовою звітністю, складеною згідно з концептуальною основою, що застосовувалася станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2018 року.

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ

«ФАРМЕКС ГРУП»

Примітки до фінансової звітності

При підготовці звіту про фінансовий стан відповідно до МСФЗ Компанія здійснила коригування сум, відображених у фінансовій звітності, підготовленій відповідно до Положень (стандартів) бухгалтерського обліку України (П(с)БО). Пояснення того, як перехід від раніше застосовуваних П(с)БО до МСФЗ вплинув на власний капітал Компанії, викладено нижче у таблиці.

<i>(у тисячах гривень)</i>	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
Усього власного капіталу Компанії згідно з раніше застосовуваними П(с)БО	54,767	90,396
<i>Коригування (у т.ч. виправлення числових показників за П(с)БО)</i>		
Ефект від коригування основних засобів до справедливої вартості, що використана як умовна вартість на дату переходу на МСФЗ, та від коригування відповідної амортизації	(72,929)	(76,187)
Створення резерву очікуваних кредитних збитків по фінансових допомогах виданих	(89,343)	(89,343)
Коригування запасів до чистої вартості реалізації	(7,529)	(8,780)
Коригування щодо очікуваних кредитних збитків відповідно до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти»	(6,553)	(7,779)
Визнання зобов'язань за довгостроковими виплатами персоналу	(1,838)	(1,622)
Списання поточної кредиторської заборгованості	-	28,745
Визнання зобов'язань за договорами передачі боргів	(4,261)	(4,261)
Інші коригування	884	(215)
Усього власного капіталу Компанії згідно з МСФЗ	(126,802)	(69,046)

Узгодження чистого збитку, відображеного у звітності за П(с)БО, і чистого збитку, відображеного у звітності за МСФЗ, представлено таким чином:

<i>(у тисячах гривень)</i>	2018 р.
Усього чистого збитку, відображеного в фінансовій звітності, складеній відповідно до П(с)БО	(35,487)
Коригування на:	
Ефект коригування амортизації основних засобів внаслідок переоцінки їх до справедливої вартості (умовної вартості) на дату переходу на МСФЗ	3,258
Коригування щодо очікуваних кредитних збитків відповідно до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти»	1,226
Визнання зобов'язань за довгостроковими виплатами персоналу	(216)
Коригування поточної кредиторської заборгованості	(28,745)
Коригування запасів до чистої вартості реалізації	1,251
Інші коригування	957
Усього чистого збитку, відображеного у цій фінансовій звітності	(57,756)

Суттєвих коригувань до звіту про рух грошових коштів не було.

34. Події після звітної дати

11 березня 2020 року Всесвітня організація охорони здоров'я оголосила про те, що поширення нової коронавірусної інфекції набуло характеру пандемії. У відповідь на

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ

«ФАРМЕКС ГРУП»

Примітки до фінансової звітності

потенційно серйозну загрозу, яку являє для здоров'я населення вірус «COVID - 19», органами державної влади України вжито заходів щодо стримування поширення коронавірусної інфекції, включаючи введення обмежень щодо перетинання кордонів України, обмеження на в'їзд, а також рекомендації підприємствам про переведення співробітників у режим віддаленої роботи. Протягом березня 2020 року місцеві органи влади поступово вводили додаткові заходи, щоб забезпечити соціальне дистанціювання, включаючи припинення роботи шкіл, вищих навчальних закладів, ресторанів, кінотеатрів, театрів, музеїв, а також спортивних об'єктів. Починаючи з 22 травня 2020 року був введений режим "адаптивного карантину", за яким поступово послаблюються загальнонаціональні обмежувальні заходи лише в тих регіонах, де дозволяє епідемічна ситуація.

Компанія здійснює свою діяльність у секторі виробництва фармацевтичної продукції, який не зазнав суттєвого впливу швидкого поширення коронавірусної інфекції.

Зважаючи на вищезазначене і поточні операційні та фінансові результати Компанії, а також наявну в даний час загальнодоступну інформацію, управлінський персонал не очікує істотного негативного впливу пандемії коронавірусної інфекції на фінансовий стан і фінансові результати Компанії в короткостроковій перспективі. Проте управлінський персонал не може виключити можливості того, що продовження на тривалий термін режиму самоізоляції, подальше посилення заходів щодо запобігання подальшому поширенню інфекції або несприятливий вплив таких заходів на економічні умови, в яких Компанія здійснює свою діяльність, матимуть негативний вплив на діяльність Компанії в середньо- і довгостроковій перспективі, характер та наслідки якого на поточний момент визначити неможливо.

Ця фінансова звітність була затверджена управлінським персоналом Компанії 01 вересня 2020 року і підписана від імені:

Балабуха Олександр Юрійович
Директор

Коротенко Лілія Юріївна
Головний бухгалтер

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ФАРМЕКС ГРУП»**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор
ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП»

_____ **О.Ю. Балабуха**

«1» вересня 2020 р.

**Звіт про управління
за 2018 -2019 р.р.**

м. Бориспіль, 2019

Зміст

Вступ

1. Опис діяльності підприємства.
 - 1.1. Загальні відомості про підприємство.
 - 1.2. Історія розвитку підприємства.
 - 1.3. Організаційна структура.
 - 1.4. Стратегія та цілі підприємства.
 - 1.5. Предмет діяльності Товариства.
 - 1.6. Соціальний розвиток компанії.
 - 1.7. Ключові показники.
 - 1.8. Основні події та досягнення.
2. Ціль, місія, цінність та пріоритети Компанії.
3. Ліквідність і зобов'язання.
 - 3.1. Аналіз ліквідності.
 - 3.2. Зобов'язання.
4. Екологічні аспекти.
5. Соціальні аспекти та кадрова політика
 - 5.1. Матеріальне заохочення працівників.
 - 5.2. Заходи з охорони праці.
 - 5.3. Навчання та освіта.
 - 5.4. Рівні можливості працевлаштування.
 - 5.5. Права і свободи людини.
6. Ризики.
 - 6.1. Фінансовий ризик.
 - 6.2. Операційний ризик.
7. Дослідження та інновації
 - 7.1. Витрати на внутрішні науково-дослідні розробки.
 - 7.2. Перспективи розвитку.
 - 7.3. Державне регулювання ринку
8. Фінансові інвестиції.
9. Корпоративне управління.
10. Інші аудиторські та неаудиторські послуги

Вступ

Фармацевтика – одна із значущих галузей української економіки: виробництво фармацевтичної продукції формує майже 1% ВВП, понад 23 тис. осіб зайнятого населення працює в цій сфері. Також виробництво фармацевтичної продукції є лідером за обсягом фінансування досліджень і розробок – близько 15% R & D-інвестицій припадає на цю галузь. Фармацевтика на сьогодні є однією з найдинамічніших і наукомістких галузей економіки як в Україні, так і в усьому світі, розвиток якої забезпечують зростаючий попит на лікарські засоби і зростання як державних витрат на охорону здоров'я, так і приватного сектора.

Звітний період, охоплений даним Звітом про управління ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП» – 2018-2019 роки. Протягом звітного періоду компанія ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП» здійснювала діяльність згідно чинного законодавства України. Даний Звіт про управління містить фінансову, не фінансову та аналітичну інформацію. У Звіті про управління висвітлені найбільш важливі аспекти діяльності підприємства: організаційна структура та опис діяльності; результати діяльності; ліквідність і зобов'язання; екологічні та соціальні аспекти і кадрова політика; ризики; дослідження та інновації; фінансові інвестиції, перспективи розвитку.

ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП» заснована у квітні 2010 року та входить до двадцятки провідних виробників фармацевтичної продукції України. Основна сфера діяльності ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП» – фармацевтичне виробництво лікарських засобів. Діяльність з виробництва лікарських засобів на підприємстві ліцензована (Ліцензія на виробництво лікарських засобів від 04.12.2012р. серія АВ №598046, видана Державною службою України з лікарських засобів). Головна стратегія компанії – просування на українському ринку сучасних високоефективних лікарських препаратів. На підприємстві постійно ведеться робота з розробки та випуску генеричних лікарських засобів.

Володіючи великою виробничою базою ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП» вдається виробляти якісні тверді, м'які та ін'єкційні препарати різних лікарських форм. Каталог препаратів, які виробляються на ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП», представлений на офіційному сайті www.pharmex.com.ua. Загальна номенклатура лікарських засобів, що виробляються ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП» складає близько 180 найменувань.

1. Опис діяльності підприємства

1.1. Загальні відомості про підприємство

Найменування – Товариство з обмеженою відповідальністю «ФАРМЕКС ГРУП».

Адреса юридична – 08301, Україна, Київська обл., місто Бориспіль, вулиця Шевченка, будинок 100.

Адреса виробництва – 08301, Україна, Київська обл., місто Бориспіль, вулиця Шевченка, будинок 100.

Телефон (045) 391-19-19; Факс (045) 391-19-18

Адреса електронної пошти info@pharmex.com.ua

Web-сайт – www.pharmex.com.ua

1.2 Історія розвитку підприємства

Комплекс був спроектований у відповідності до європейських стандартів для фармацевтичної промисловості GMP ЄС. Всі матеріали, які використані для будівництва класифікованих приміщень, а також технологічне та допоміжне обладнання виробничих приміщень, мають міжнародні сертифікати безпеки та дозволені до використання на фармацевтичних виробництвах.

В 2012 році ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП» отримано перший Сертифікат відповідності умов виробництва лікарських засобів вимогам Належної виробничої практики (GMP) (далі – Сертифікат відповідності вимогам GMP) для Цеху м'яких лікарських засобів. У 2013 році сертифіковано Цех твердих лікарських засобів та отримано Сертифікат відповідності вимогам GMP.

У 2015 році на ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП» запущено Цех ін'єкційних лікарських та отримано Сертифікат відповідності вимогам GMP. Також у 2015 році отримано сертифікат відповідності Системи управління якістю підприємства вимогам ДСТУ ISO 13485:2005 «*Вироби медичні. Системи управління якістю. Вимоги до регулювання*».

Кожні три роки на ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП» здійснюється планова ресертифікація цехів з виробництва лікарських засобів на відповідність умов виробництва лікарських засобів вимогам Належної виробничої практики (GMP).

У 2017 році сертифіковано Систему управління безпечністю харчових продуктів підприємства на відповідність вимогам Принципів НАССР.

На наступному етапі в 2018 році сертифіковано Систему управління якістю підприємства на відповідність вимогам ISO 13485:2016 «*Вироби медичні. Системи управління якістю. Вимоги до регулювання*»

У 2019 році здійснено часткову реконструкцію Цеху твердих лікарських засобів та ліцензовано діяльність з виробництва ветеринарних препаратів.

1.3. Організаційна структура

Станом на 31 грудня 2018 року, на ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП» обліковується 508 працівників, станом на 31 грудня 2019 року - 525 працівників. До структури підприємства входять 28 структурних підрозділів, з яких 4 виробничих дільниці (Організаційна структура ТОВ «Фармекс Груп» станом на 31.12.2018р. наведена у Додатку 1 та станом на 31.12.2019р. - у Додатку 2 до Звіту про управління):

I. Цех твердих лікарських засобів

В Цеху твердих лікарських засобів здійснюється виробництво лікарських засобів у формі таблеток, таблеток покритих оболонкою та капсул. Цех твердих лікарських засобів відповідає вимогам GMP та має Сертифікат відповідності умов виробництва лікарських засобів вимогам належної виробничої практики від 07.08.2019р. №052/2019/GMP, виданий Державною службою України з лікарських засобів та контролю за наркотиками.

Окрім виробництва лікарських засобів, в Цеху твердих лікарських засобів здійснюється також виробництво:

- добавок дієтичних у формі капсул, таблеток та таблеток вкритих оболонкою;
- виробів медичного призначення у формі таблеток;
- ветеринарних препаратів у формі таблеток.

Діяльність з виробництва ветеринарних препаратів ліцензована (Ліцензія на виробництво ветеринарних препаратів від 13.03.2019 №б/н, видана Державною службою України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів).

II. Цех м'яких лікарських засобів

В Цеху м'яких лікарських засобів здійснюється виробництво лікарських засобів у формі супозиторіїв та пеларіїв. Цех м'яких лікарських засобів відповідає вимогам GMP та має Сертифікат відповідності умов виробництва лікарських засобів вимогам належної виробничої практики від 26.04.2019р. №023/2019/GMP, виданий Державною службою України з лікарських засобів та контролю за наркотиками.

В структуру Цеху м'яких лікарських засобів входить Дільниця підготовки пакувальних матеріалів виробництва. На Дільниці підготовки пакувальних матеріалів виробництва здійснюється підготовка вторинних пакувальних матеріалів для потреб виробничих цехів (маркування пачок, фальцювання інструкцій, друк групової етикетки).

III. Цех ін'єкційних лікарських засобів

До структури Цеху ін'єкційних лікарських засобів входять 2 виробничих дільниці: Дільниця №1 Цеху ін'єкційних лікарських засобів та Дільниця №2 Цеху ін'єкційних лікарських засобів.

На Дільниці №1 Цеху ін'єкційних лікарських засобів здійснюється виробництво лікарських засобів у формі розчинів для ін'єкцій у флаконах, концентратів для розчинів для інфузій у флаконах, ліофілізатів для розчинів для ін'єкцій та/або інфузій, порошків для розчинів для ін'єкцій, крапель очних/вушних у флаконах, розчинів оральних у флаконах. Виробництво лікарських засобів на Дільниці №1 Цеху ін'єкційних лікарських засобів здійснюється в асептичних умовах зі здійсненням стерилізуючої фільтрації розчину або із проведенням фінішної стерилізації розчинів у флаконах у паровому стерилізаторі прохідного типу. Дільниця №1 Цеху ін'єкційних лікарських засобів відповідає вимогам GMP та має Сертифікат відповідності умов виробництва лікарських засобів вимогам належної виробничої практики від 26.04.2019р. №023/2019/GMP, виданий Державною службою України з лікарських засобів та контролю за наркотиками.

Окрім виробництва лікарських засобів, на Дільниці №1 Цеху ін'єкційних лікарських засобів здійснюється також виробництво добавки дієтичної у формі розчину орального у флаконах.

На Дільниці №2 Цеху ін'єкційних лікарських засобів здійснюється виробництво лікарських засобів у формі розчинів у флаконах, розчинів для ін'єкцій у карпулах, розчинів для ін'єкцій у попередньо заповнених шприцах. Дільниця №2 Цеху ін'єкційних лікарських засобів відповідає вимогам GMP та має Сертифікат відповідності умов виробництва лікарських засобів вимогам належної виробничої практики від 06.11.2018р. №059/2018/GMP, виданий Державною службою України з лікарських засобів та контролю за наркотиками.

Окрім виробництва лікарських засобів, на Дільниці №2 Цеху ін'єкційних лікарських засобів здійснюється також виробництво виробу медичного призначення імплантату синовіальної рідини ін'єкційного у попередньо заповнених шприцах.

Також до структури ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП» входять:

✓ *Відділ контролю якості*

Ключова роль Відділу контролю якості в системі якості підприємства полягає у:

1. Проведенні вхідного контролю якості вихідної сировини, пакувальних та допоміжних матеріалів;
2. Проведенні контролю якості продукції з «in bulk»;
3. Контролі якості проміжної, не розфасованої та готової продукції;
4. контролі якості води очищеної та води для ін'єкцій;
5. Контролі санітарного стану виробництва;
6. Проведенні контролю під час проведення валідації процесів;
7. Проведенні контролю поточної стабільності.

Вирішення перерахованих вище завдань здійснюється у відповідності до вимог Належної Виробничої Практики (GMP).

В структуру Відділу контролю якості входять Фізико-хімічна та Мікробіологічна лабораторії. Лабораторії Відділу контролю якості атестовані на право проведення досліджень Державною службою України з лікарських засобів (Свідоцтво про атестацію №62 від 29 вересня 2010 року).

Штат лабораторій Відділу контролю якості включає як досвідчених хіміків біологів та мікробіологів з багаторічним стажем, так і молодих фахівців – випускників провідних вузів: Харківського національного університету ім. В.Н.Каразіна, Київського національного університету ім. Т.Г. Шевченка, Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут ім.І.Сікорського».

Фізико-хімічна лабораторія відділу контролю якості

В Фізико-хімічній лабораторії виконуються наступні методи аналізу:

- абсорбційна спектрофотометрія в ультрафіолетовій і видимій областях;
- абсорбційна спектрофотометрія в інфрачервоній області;
- тонкошарова хроматографія;
- газова хроматографія;
- рідинна хроматографія;
- ексклюзивна хроматографія;
- атомно-емісійна спектрометрія;
- атомно-абсорбційна спектрометрія;
- віскозиметрія (капілярна, ротаційна);
- титрування (амперометричне, потенціометричне, комплексометричне);
- титриметрія;
- інші методи, в межах галузі атестації до Свідоцтва про атестацію №62.

Для проведення випробувань в Фізико-хімічній лабораторії відділу контролю якості використовується висококласне аналітичне обладнання виробництва провідних фірм США, Німеччини, Англії, Швейцарії, Японії, Литви тощо. Обладнання Фізико-хімічної лабораторії кваліфіковане, систематично проходить повірку та калібрування.

Мікробіологічна лабораторія відділу контролю якості

В Мікробіологічній лабораторії проводяться наступні випробування:

- стерильність;
- випробування мікробіологічної чистоти нестерильних лікарських засобів;
- випробування мікробіологічної чистоти рослинних лікарських засобів;
- бактеріальні ендотоксини;
- кількісне визначення антибіотиків;
- кількісне визначення гепарину;
- аномальна токсичність;
- визначення біологічної активності лікарських засобів;
- специфічна активність біологічних препаратів (лізуюча активність).

Для проведення випробувань в Мікробіологічній лабораторії відділу контролю якості використовується обладнання виробництва провідних фірм США, Франції, Німеччини, Англії, Швейцарії тощо. Обладнання Мікробіологічної лабораторії кваліфіковане, систематично проходить повірку та калібрування.

✓ *Центр фармацевтичних розробок*

До організаційної структури ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП» входить також Центр фармацевтичних розробок, який містить Технологічну та Аналітичну лабораторії.

Основними завданнями Центру фармацевтичних розробок є:

- розробка та виведення на ринок високоякісних генеричних препаратів;
- впровадження препаратів у виробництво;
- супровід напрацювання дослідно-промислових серій препаратів, тощо.

Центр фармацевтичних розробок оснащений сучасним технологічним і аналітичним обладнанням, що дозволяє виконувати поставлені завдання. В штаті Центру фармацевтичних розробок висококваліфіковані фахівці (інженери-технологи, хіміки-аналітики).

✓ **Лабораторія з валідації**

Є самостійним структурним підрозділом підприємства, який безпосередньо підпорядковується заступнику директора з якості.

Лабораторія з валідації ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП» вирішує наступні завдання:

- здійснює документальне підтвердження того, що процес, обладнання, діяльність або система дій приводять до очікуваного гарантованого результату;

- підтверджує об'єктивними доказами того, що кінцевий продукт, з урахуванням обладнання, систем та процесів які приймають участь у виробництві, відповідає встановленим вимогам;

- приймає участь у роботах з питань постійного вдосконалення Системи забезпечення якості.

Технічні та кваліфікаційні можливості Лабораторії з валідації дозволяють контролювати і оцінювати всі виробничі процеси, що виконуються на потужностях підприємства. Устаткування та прилади, що знаходяться в розпорядженні Лабораторії з валідації, дозволяють контролювати і оцінювати критичні точки виробничих процесів.

✓ **Відділ забезпечення якості**

Відділ забезпечення якості є самостійним структурним підрозділом, який підпорядковується безпосередньо заступнику директора з якості.

Основними завданнями Відділу забезпечення якості є:

- організація, координація і контроль розробки, впровадження та функціонування Системи забезпечення якості ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП» у відповідності до вимог Належної виробничої практики (GMP), Правил належної виробничої практики ветеринарних препаратів, Стандарту ISO 13485:2016 «Вироби медичні. Системи управління якістю. Вимоги щодо регулювання», Принципів НАССР;

- організація та здійснення контролю ефективності функціонування Системи забезпечення якості;

- організація робіт з питань постійного вдосконалення Системи забезпечення якості.

Відділ забезпечення якості організовує проведення зовнішніх і внутрішніх аудитів. За результатами проведених аудитів виконуються встановлені корекції, коригувальні та запобіжні дії, термін виконання яких підлягає моніторингу.

Кваліфікаційні можливості Відділу забезпечення якості дозволяють забезпечити належне функціонування Системи забезпечення якості ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП».

1.4. Стратегія та цілі підприємства

Довіра наших споживачів, заслужена за роки роботи, – це наше надбання і наша головна цінність.

Частка ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП» на фармацевтичному ринку України за результатами 2018-2019 років серед усіх виробників лікарських засобів становить 0,37% та 0,44% , а серед вітчизняних виробників – 0,99% та 1,21% відповідно. У портфелі ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП» 181 лікарський засіб у формах: таблеток, капсул, супозиторіїв, пеларіїв, розчинів для ін'єкцій у флаконах, розчинів для ін'єкцій у карпулах, розчинів для ін'єкцій у попередньо заповнених шприцах концентратів для розчинів для інфузій у флаконах, ліофілізатів для розчинів для ін'єкцій та/або інфузій, порошоків для розчинів для ін'єкцій, крапель очних/вушних у флаконах, розчинів оральних у флаконах тощо.

Особливістю сучасної бізнес-моделі на ринку фармацевтичної продукції є кооперація декількох гравців для створення інноваційного конкурентного продукту.

Ціноутворення на фармацевтичну продукцію варіюється залежно від країни, однак структура ціни для кінцевого споживача по націнці учасників збутового ланцюга є переважно типовою, орієнтовно: від 60-70% – ціна виробника, до 20% – націнка ритейла, до 5% – націнка оптового продавця і 10-20% – оподаткування.

Стабільно високу якість, ефективність і безпеку продукції, а також дбайливе ставлення до навколишнього середовища ми розглядаємо як основу для підтримки репутації та позитивного іміджу ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП», розширення ринків збуту, поліпшення економічного становища і розвитку підприємства для реалізації потреб і очікувань усіх зацікавлених сторін.

ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП» спрямовує свої зусилля на вирішення наступних завдань:

- виробництво якісних, безпечних та ефективних лікарських засобів, виробів медичного призначення, дієтичних добавок, ветеринарних препаратів;
- підтримання статусу сертифікованих виробництв стерильних та нестерильних лікарських засобів на відповідність вимогам Належної виробничої практики (GMP);
- підтримання статусу атестованих лабораторій з контролю якості лікарських засобів на відповідність галузевому стандарту МОЗ України №10 від 14.01.2004 року;
- використання в виробництві якісних діючих, допоміжних речовин та пакувальних матеріалів, що отримані згідно затверджених ланцюгів постачання;
- розробка та впровадження у виробництво генеричних лікарських засобів;
- впровадження у виробництво нових продуктів, що виготовляються за аутсорсингом;
- збільшення об'ємів випуску готової продукції на існуючих виробничих потужностях;
- модернізація та покращення ефективності роботи діючих виробничих дільниць;
- управління ризиками для якості продукції на всіх етапах виробничої діяльності;
- постійний розвиток та навчання задіяного у виробництві персоналу;
- покращення виробничої інфраструктури.

Для вирішення цих завдань на підприємстві впроваджена і функціонує Система управління якістю (Система забезпечення якості) у відповідності до вимог GMP, ISO 13485:2016 «Вироби медичні. Системи управління якістю. Вимоги щодо регулювання», Принципів НАССР.

Поліпшення якості та безпеки продукції, що випускається, входить в сферу компетенції керівництва підприємства, керівників кожного структурного підрозділу і виконавців, що беруть участь у функціонуванні Система управління якістю (Система забезпечення якості).

Розвиток і постійне вдосконалення у всіх сферах діяльності компанії – головний принцип ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП».

Основне завдання ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП» – виробництво продукції з дотриманням вимог нормативної документації для забезпечення відповідності її призначенням і виключення ризику для здоров'я споживача.

1.5. Предмет діяльності Товариства

Предмет діяльності Товариства складається із таких напрямків:

- виробництво лікарських засобів;
- виробництво виробів медичного призначення, дієтичних добавок, ветеринарних препаратів;
- виробництво та контроль якості препаратів за контрактом на потужностях ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП»;
- проведення робіт з фармацевтичної розробки генеричних лікарських засобів;
- оптова торгівля лікарськими засобами, виробами медичного призначення, дієтичними добавками;
- імпорт лікарських засобів;
- придбання, зберігання, перевезення, придбання, ввезення на територію України, вивезення з території України, реалізація (відпуск), знищення, використання наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів.

1.6. Соціальний розвиток компанії

Проведення політики ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП» у сфері соціального захисту і соціального забезпечення спрямоване на поліпшення якості та рівня життя працівників підприємства, а також створення умов, які сприяють зростанню соціальної захищеності працівників.

Соціальна політика підприємства являє собою заходи, пов'язані з наданням працівникам додаткових пільг, послуг і виплат соціального характеру.

Надання працівникам додаткових пільг, послуг і виплат соціального характеру не є обов'язковим і здійснюється за наявності фінансових можливостей підприємства.

Працівникам компанії надається щорічна оплачувана відпустка, яка складається з 24 днів основної відпустки та додаткової відпустки за ненормований робочий день, за несприятливі умови праці і за стаж роботи в компанії.

Також додаткова відпустка надається у зв'язку з:

- ювілейною датою – кожні п'ять років починаючи з 50-річчя (1 робочий день);
- вступом у шлюб (перший раз – 3 робочих дні);
- святкуванням дня Знань (1 вересня) батькам, що мають дітей-першокласників (4 години) та випускників 11 класів (останній дзвінок – 1 робочий день);
- смертю близьких родичів (чоловіка, дружини, батьків, батьків чоловіка (дружини), дітей, рідного брата, рідної сестри – 3 робочих дні).

В обов'язковому порядку ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП» забезпечує надання соціальних відпусток (тривалістю 10 календарних днів без урахування святкових і неробочих днів), на які мають право: жінки, які працюють і мають двох або більше дітей віком до 15 років, або дитину з інвалідністю, або яка усиновила дитину; матір особи з інвалідністю з дитинства підгрупи А І групи; одинокі матері; батько дитини або особи з інвалідністю з дитинства підгрупи А І групи, який виховує їх без матері (у тому числі у разі тривалого перебування матері в лікувальному закладі); а також особа, яка взяла під опіку дитину або особи з інвалідністю з дитинства підгрупи А І групи.

ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП» здійснює заохочення працівників компанії за багаторічну і сумлінну працю, заохочення на честь ювілейної дати кожні п'ять років починаючи з 50-річчя; виплачується одноразова допомога при народженні дитини; здійснюється поховання за рахунок коштів підприємства в разі смерті працівника підприємства (в т.ч. непрацюючого пенсіонера, який до виходу на пенсію працював на підприємстві).

Надаються виплати матеріальної допомоги працівникам, які виходять на пенсію у розмірі посадового окладу особам, які пропрацювали на підприємстві більше 5 років.

ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП» виплачує одноразове грошове заохочення працівникам, для яких компанія є основним місцем роботи, з нагоди святкування Міжнародного жіночого дня 8 березня, професійного свята – Дня фармацевтичного працівника, Нового року.

Одноразово надається грошове заохочення до Дня захисника України працівникам підприємства, які брали участь в АТО або були учасниками бойових дій.

Враховуючи особливості режиму роботи підприємства (в т.ч. робота підприємства у вихідні та святкові дні, наявність нічних змін і т.д.), відсутність діючих прямих маршрутів громадського транспорту за сполученням м. Київ – ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП», (Київська обл., м. Бориспіль вул. Шевченко,100), а також, беручи до уваги територіальну віддаленість підприємства від крупних транспортних вузлів м. Києва та м. Борисполя, з метою уникнення збоїв у виробничих процесах та у роботі виробничого та інженерного обладнання підприємства для своєчасного прибуття працівників до місця роботи, здійснюється колективна доставка працівників підприємства з місця, наближеного з місцем їх проживання (зупинка станції метро чи іншого громадського транспорту) до місця роботи і назад до місця, наближеного до місця їх проживання у робочі дні. При цьому місце, наближене до місця їх проживання – це наперед визначені зупинки на маршруті слідування автотранспорту, де групами збираються працівники за принципом оптимізації маршруту перевезення. Такі перевезення здійснюються за затвердженим маршрутом та зупинками, згідно графіку роботи підприємства.

На підприємстві проводяться комплексні заходи щодо досягнення встановлених нормативів безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, підвищується рівень охорони праці, попереджаються випадки виробничого травматизму і здійснюються заходи протипожежної безпеки.

1.7. Ключові показники

Ключовими показниками, які можуть характеризувати ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП» з точки зору надійного виробника та партнера, є:

- Понад 180 препаратів у продуктовому портфелі;
- 6 нових препаратів знаходяться в розробці;
- До 5 нових препаратів щороку виходять на ринок;
- Більше 500 працівників, 3 з них кандидати наук;
- Експорт більше ніж у 10 країн світу, серед яких: Узбекистан, Білорусь, Польща, Іспанія, ОАЕ, Грузія, Молдова, Вірменія, Казахстан, Азербайджан, Ємен, Киргизстан та ін.

У 2019 році на підприємстві зафіксовано зростання фінансових показників в порівнянні з 2018 роком. Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) збільшився на 141.9 млн. грн. і склав 474.5 млн. грн. Слід зазначити, що за аналізований період збільшення виручки обумовлено зростанням відпускних цін готової продукції та розвитку нових напрямків діяльності. Прибуток до оподаткування за 2019 рік становив 107,461 тисячу гривень.

1.8. Основні події та досягнення

По результатах 2018-2019 років ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП» займає стійку конкурентоспроможну позицію на фармацевтичному ринку, як продавець та виробник фармацевтичної продукції.

ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП» **як продавець** фармацевтичної продукції входить в ТОП 100 компаній з більше ніж 2500 гравців на фармацевтичному ринку України. В тому числі, ми входимо в ТОП 20 з майже 800 українських компаній, представлених на фармацевтичному ринку України.

На фармацевтичному ринку України представлена продукція більше ніж 3000 виробників (в тому числі, більше ніж 700 з них – українські виробники. ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП», **як виробник** фармацевтичної продукції, входить в ТОП 50 виробників представлених на фармацевтичному ринку України; та ТОП 20 українських виробників.

ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП» активно приймає участь в тендерних торгах, котрі проводять медичні заклади України, міжнародні організації, благодійні фонди, громадські та інші організації. По результатам 2018-2019 років лікарські засоби з портфелю ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП» було успішно відвантажено на: Crown Agents LTD; Програма розвитку ООН в Україні; ДП "МЕДИЧНІ ЗАКУПВЛІ УКРАЇНИ"; ДУ "Науково-практичний медичний центр дитячої кардіології та кардіохірургії МОЗ України"; Національна дитяча спеціалізована лікарня "Охматдит" МОЗ України; ДУ "Національний науковий центр "Інститут кардіології імені академіка М. Д. Стражеска" Національної академії медичних наук України; Київський центр трансплантації кісткового мозку.

2. Ціль, місія, цінності та пріоритети Компанії

Місія компанії – забезпечення населення якісними, доступними та ефективними лікарськими засобами, а також якісними та безпечними виробами медичного призначення та дієтичними добавками.

Цілі компанії – поліпшення якості життя споживачів, лідерство на фармацевтичному ринку, впровадження інновацій у розвиток виробництва.

Цінність компанії – турбота про людей.

Пріоритети ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП» – висока якість та безпека продукції, що виробляється. Для забезпечення цього необхідні: постійний контроль як вхідної сировини та матеріалів, так і готової продукції; оптимізація бізнес процесів; нагляд за виконанням вимог національних та міжнародних стандартів. Для підтвердження відповідності високим вимогам, що пред'являються до фармацевтичної промисловості, ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП» періодично проходить сертифікаційні перевірки щодо відповідності вимогам GMP, ISO 13485:2016 «Вироби медичні. Системи управління якістю. Вимоги щодо регулювання», Принципів НАССР.

3. Ліквідність і зобов'язання

В Примітці 30(в) до фінансової звітності представлений аналіз фінансових зобов'язань за строками погашення станом на 31 грудня 2019 р. та 31 грудня 2018 р.

4. Екологічні аспекти

Політика в області якості і екології містить наміри регулярно виконувати встановлені вимоги, які відповідають цілям і середовищу (контексту) підприємства.

Політика охорони навколишнього середовища ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП» регулюється внутрішніми наказами підприємства, які направлені на координацію дій для зниження шкідливого впливу на навколишнє середовище та дотриманням діючого природоохоронного законодавства.

Основні екологічні аспекти підприємства у сфері охорони навколишнього середовища спрямовані на:

• **Дотримання вимог законодавства України та міжнародних стандартів, в тому числі в фармацевтичній галузі і в сфері екології, законодавчих та нормативних актів в процесі виробництва і контролю якості продукції, яка випускається:**

Юридичним управлінням підприємства провадиться щомісячний моніторинг нових правових/нормативних документів або змін до вже існуючих. Результати моніторингу доводяться до

відповідних підрозділів у вигляді наказів або розпоряджень, які підлягають виконанню та доводяться до відома персоналу, який може мати вплив на екологічну обстановку.

• **Постійне поліпшення системи екологічного управління:**

Система управління навколишнім середовищем постійно вдосконалюється: розробляються нові версії стандартних операційні процедури (СОП) та стандартів підприємства (СТП), в яких враховуються новації в виробництві, в законодавстві, зміни в структурі виробництва та мінімізація негативного впливу на навколишнє середовище.

• **Постійне підвищення рівня екологічної культури:**

Екологічна культура підприємства – це, передусім, дотримання: технології виробництва, правил промислової санітарії, вимог екологічного законодавства та внутрішніх документів. Дотримання цих вимог контролює керівництво виробничих підрозділів, відділ головного технолога, відділ охорони праці та навколишнього середовища.

• **Запобігання порушення вимог у сфері поводження з відходами 1-3 класів небезпеки:**

В усіх підрозділах, де утворюються відходи, ведеться первинна облікова документація та здійснюється контроль у сфері поводження з відходами відповідно до вимог ЗУ «Про відходи». На підприємстві процес управління відходами регламентується «Інструкцією щодо правил поводження з відходами, які утворились в результаті виробництва лікарських препаратів». Контроль за дотриманням правил поводження з відходами здійснюють керівники підрозділів, де утворюються відходи та працівники сектора охорони навколишнього середовища.

Відходи 1-3 класу небезпеки передаються за договорами в спеціалізовані організації, які мають відповідні ліцензії щодо поводження з небезпечними відходами.

Для зберігання природних ресурсів, на підприємстві укладені договори на передачу відходів вторинної сировини (відходи пластмаси, паперу, металу, склобій). В 2019 році було передано на утилізацію 15,417т зазначених відходів.

• **Попередження забруднення атмосферного повітря наднормативними викидами забруднюючих речовин:**

Реалізація вищезазначених екологічних аспектів у сфері охорони навколишнього середовища досягається за рахунок суворого дотримання внутрішньої та зовнішньої нормативної документації, дотримання витратних норм у виробництві.

Котельня облаштована сучасним устаткуванням: чотирма котлами фірми «Viessmann». Викиди забруднюючих речовин від котельні контролюються санітарною спеціалізованою лабораторією, яка атестована на право виконання вимірювань та організацією, яка складає режимні карти котлів. За весь період роботи котельні наднормативні викиди відсутні.

Для мінімізації негативного впливу на атмосферне повітря викидів від устаткування, цехи підприємства оснащені пилогазоочисними установками (ГОУ) загальною кількістю 3 одиниці. Ефективність ГОУ 90,35%-97,3%.

Викиди в атмосферне повітря контролюються спеціалізованою лабораторією згідно графіка, встановленого Дозволом на викид в атмосферне повітря від стаціонарних джерел. Наднормативні викиди відсутні.

Також ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП», з залученням лабораторного центру Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, проводить щорічне дослідження повітря населених місць біля підприємства (на межі санітарно-захисної зони та житлової забудови) та дослідження проб ґрунту.

• **Недопущення наднормативного скиду забруднюючих речовин зі стічними водами.**

Виконання цієї задачі досягається за рахунок суворого дотримання витратних норм сировини, миючих та дезінфікуючих засобів; постійного прибирання приміщень та підтримання території підприємства в належному санітарному стані; постійного контролю з боку керівництва та відповідних служб за виконанням вище перелічених заходів.

Проводиться щоквартальний контроль за: вмістом забруднюючих речовин в стічних водах, які скидаються в міську каналізаційну мережу та вмістом забруднюючих речовин в зливових водах, які скидаються в міську зливу каналізаційну мережу.

Перевищення нормативних показників скидів зі стічними водами відсутні.

• **Раціональне використання водних ресурсів:** на підприємстві функціонує система оборотного водопостачання (4 градирні загальною потужністю 1440 м³/год), що дозволяє економити водні ресурси.

• **Для економії електроенергії** на підприємстві здійснюється поетапна заміна люмінесцентних ламп на світлодіодні, що дозволить скоротити витрати електроенергії вдвічі.

5. Соціальні аспекти і кадрова політика

Чисельність співробітників ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП» станом на **01.01.2020р.** 525 осіб, з них жінок — 313.

Всього керівників – 70 осіб, з них жінок — 41.

Всього на підприємстві працює 132 особи, які закінчили ВНЗ, коледжі за напрямками: фармація, хімія, біотехнологія, мікробіологія, біологія, медицина, лікувальна справа.

5.1. Матеріальне заохочення працівників

Протягом 2019 року на ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП» прийнято близько 30 осіб – молодих фахівців (випускників ВНЗ і коледжів за профільними спеціальностями: хімія, фармацевтика, медицина та ін.).

На підприємстві існує система матеріального заохочення працівників:

- до ювілейних дат;
- у зв'язку зі стажем роботи на підприємстві 10, 15, 20 і більше років;
- надання матеріальної допомоги працівникам, які виходять на пенсію у розмірі 1 посадового окладу особам, які пропрацювали на підприємстві більше 5 років;
- оплата навчання, конференцій, тренінгів та семінарів, які сприяють зростанню кваліфікації, знань і умінь працівників підприємства;
- щомісячне заохочення працівників цехів ін'єкційних, твердих та м'яких лікарських засобів за найкращі індивідуальні показники в роботі.
- надання новорічних подарунків для дітей працівників підприємства, яким станом на 31 грудня поточного року не виповнилось 14 років.

5.2. Заходи з охорони праці

На підприємстві виконані наступні заходи з охорони праці:

Впроваджено у виробництво більш досконалі технології, автоматизовані та механізовані виробничі процеси з метою створення здорових і безпечних умов праці. Всі працівники забезпечені сертифікованим спецодягом та засобами індивідуального захисту.

Навчання і перевірка знань персоналу з охорони праці організовано відповідно до плану-графіку. З планом-графіком навчання працівники підприємства ознайомлюються завчасно. Для внутрішнього навчання розроблено програми по безпечним методам виконання робіт з підвищеною небезпекою.

В плановому порядку переглянуті, розроблені та введені в дію нормативні акти з охорони праці підприємства.

Організовано періодичний обов'язковий медичний огляд персоналу, в тому числі проведено заходи по отриманню Акту визначення персоналу, що підлягає обов'язковому медичному огляду.

Проводилась пропаганда з питань гігієни та охорони праці з використанням існуючих методів (розміщення інформації на стенді).

Планові перевірки з охорони праці та треступеневого контролю проведено згідно з затвердженими графіками. При виявленні порушень розроблялись коригувальні дії.

Відділ охорони праці в оперативному порядку здійснює виявлення відхилень від вимог правил, норм, інструкцій та інших нормативно-правових актів з охорони праці, здійснює контроль за дотримання працівниками правил безпеки, за своєчасним проведенням інструктажів з охорони праці, організацією стажувань новоприйнятих працівників.

5.3. Навчання та освіта:

Станом на 31.12.2019 на підприємстві працювало 525 осіб:

- 258 осіб з вищою освітою, з них 3 кандидати наук;
- 84 особи мають неповну вищу освіту (закінчили технікуми і коледжі);
- 183 особи мають повну середню освіту.

На підприємстві існує система навчання робітників. Один раз у рік складається план по зовнішньому навчанню, який згодом виконується протягом року.

За планом лише, у 2019 році пройшли зовнішнє навчання:

- підвищили кваліфікацію фахівці, керівники – 23 особи;
- пройшли навчання з охорони праці фахівців – 15 осіб зовнішнє;
- навчання та перевірка знань з охорони праці робітників – 4 особи зовнішнє;
- навчено первинним професіям - 49 осіб.

Семінари для фахівців, керівників проводять такі організації за договорами:

- ДП «Український фармацевтичний інститут якості», м. Київ;
- ПП «Консалтингова компанія «Глобал Інформ», м. Київ;
- ТОВ «Навчальний центр «Домінанта», м. Київ;
- ТОВ «Стандарти. Технології. Розвиток», м. Київ;
- Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Київської області,

м. Київ;

- ДП «Державний експертний центр МОЗ України, м. Київ;
- ТОВ «Дінадіс», м. Київ;
- БЮРО «ВЕРІТАС», м. Київ;
- ФОП Ільяшенко, м. Київ.

Навчання з питань охорони праці та пожежної безпеки для фахівців, керівників і робітників проводять такі організації за договорами:

• Учбово-методичний центр цивільного захисту та безпечної життєдіяльності в Київській обл., м. Бровари;

- ТОВ "Учбовий центр "КСИМЕ", м Київ;
- ПП «Сварог – 01», м Українка;
- ТОВ Навчально-виробничий центр «Новатор», м Київ.

ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП» приймає на практику студентів таких вузів:

- Київський національний університет технологій та дизайну;
- Міжнародний коледж медицини.

Загальна кількість студентів, які пройшли практику на підприємстві протягом 2018-2019 року – 25 осіб.

5.4 Рівні можливості працевлаштування

Підприємство виконує квоту по прийому на роботу громадян, які мають додаткові гарантії при працевлаштуванні, лише в 2019 р. таких громадян було прийнято 34 особи, а середньооблікова чисельність таких працівників – 119 осіб.

На підприємстві працюють 26 осіб з інвалідністю.

5.5 Права і свободи людини

ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП» у свої діяльності чітко дотримується Конституції України, зокрема розділу 2 Конституції України «Права, свободи та обов'язки людини і громадянина».

Громадяни мають рівні конституційні права і свободи та є рівними перед законом. Не може бути привілеїв чи обмежень за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками.

Кожен має право на працю, що включає можливість заробляти собі на життя працею, яку він вільно обирає або на яку вільно погоджується.

Держава створює умови для повного здійснення громадянами права на працю, гарантує рівні можливості у виборі професії та роду трудової діяльності, реалізовує програми професійно-технічного навчання, підготовки і перепідготовки кадрів відповідно до суспільних потреб.

Використання примусової праці забороняється. Не вважається примусовою працею військова або альтернативна (невійськова) служба, а також робота чи служба, яка виконується особою за вироком чи іншим рішенням суду або відповідно до законів про воєнний і про надзвичайний стан.

Кожен має право на належні, безпечні і здорові умови праці, на заробітну плату, не нижчу від визначеної законом.

Використання праці жінок і неповнолітніх на небезпечних для їхнього здоров'я роботах забороняється.

Громадянам гарантується захист від незаконного звільнення.

Право на своєчасне одержання винагороди за працю захищається законом.

Ті, хто працює, мають право на страйк для захисту своїх економічних і соціальних інтересів.

Порядок здійснення права на страйк встановлюється законом з урахуванням необхідності забезпечення національної безпеки, охорони здоров'я, прав і свобод інших людей.

Ніхто не може бути примушений до участі або до неучасті у страйку.

Заборона страйку можлива лише на підставі закону.

Кожен, хто працює, має право на відпочинок.

Це право забезпечується наданням днів щотижневого відпочинку, а також оплачуваної щорічної відпустки.

Максимальна тривалість робочого часу, мінімальна тривалість відпочинку та оплачуваної щорічної відпустки, вихідні та святкові дні, а також інші умови здійснення цього права визначаються законом.

Громадяни мають право на соціальний захист, що включає право на забезпечення їх у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у старості та в інших випадках, передбачених законом.

Це право гарантується загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням за рахунок страхових внесків громадян, підприємств, установ і організацій, а також бюджетних та інших джерел соціального забезпечення; створенням мережі державних, комунальних, приватних закладів для догляду за непрацездатними.

Пенсії, інші види соціальних виплат та допомоги, що є основним джерелом існування, мають забезпечувати рівень життя, не нижчий від прожиткового мінімуму, встановленого законом.

6. Ризики

У процесі господарської діяльності ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП» підпадає під вплив зовнішніх і внутрішніх факторів. У зв'язку з цим виникають різні ризики, здатні істотно впливати на фінансовий стан і фінансові результати діяльності підприємства. Основними зовнішніми факторами вважаються політичні, економічні та фінансові чинники (місцевого, регіонального, національного і міжнародного масштабу), правові чинники (законодавчі та нормативні акти), ринкові чинники (конкурентне середовище, ринок постачальників/виробників і споживачів, потреби споживачів), іміджеві (популярність марки) тощо.

Основними внутрішніми факторами є діяльність підприємства (процеси, продуктивність або здатність забезпечити поставки продукції, інформаційні потоки); чинники, пов'язані з ресурсами підприємства (база знань компаній, виробниче середовище для виконання процесів, інфраструктура підприємства); чинники, пов'язані з персоналом (компетентність, кваліфікація персоналу, його потенціал, цінності підприємства, корпоративна культура всередині організації, взаємовідносини з профспілками); чинники, пов'язані з управлінням підприємством (організаційні ролі та обов'язки, стандарти, керівництва і моделі прийняті всередині підприємства, процеси прийняття рішень).

З метою мінімізації вищенаведених факторів (ризиків) на підприємстві розроблені і затверджені регламентуючі документи – Стандарти підприємства та Стандартні операційні процедури (СТП-13 «Аналіз і постійне удосконалення СЗЯ», СТП-14 «Аналіз ризиків для якості», СОП-14-01 «Методи та інструменти управління ризиками на підприємстві», СТП-26 «Аналіз ризиків згідно методики НАССР», СТП-11 «Самоінспекції та зовнішні аудити», СОП.ЗЯ-03-03 «Порядок оцінки та затвердження виробників та постачальників вихідної сировини та матеріалів»).

Метою розробки наведеної документації є ідентифікація небезпечних факторів, оцінка та управління ризиками, а також встановлення правил згідно отриманих в ході аналізу ризиків результатів і висновків.

Процес управління ризиками (згідно СТП-14 «Аналіз ризиків для якості») включає в себе наступні етапи:

- старт процесу управління ризиком;
- загальну оцінку ризику (ідентифікацію, аналіз, оцінку ризику);
- контроль ризику (зниження, прийняття ризику);
- результат/результативність процесу управління ризиком;
- огляд ризику (моніторинг та аналіз подій).

Вихідними даними процесу аналізу ризиків є *Протокол управління ризиками для якості* (Ф-СТП-14-№3) або *Звіт з аналізу ризиків для якості* (Ф-СТП-14-№5).

Також розглянуто ризики, пов'язані з людським фактором, такі як помилки персоналу, неналежна санітарна підготовка, навмисна шкода тощо. З метою зниження можливості виникнення таких ситуацій, персонал підприємства проходить первинне та періодичне навчання. Персонал підрядних організацій,

що здійснює роботи на території ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП» за контрактом, діяльність якого може вплинути на виробниче середовище – обов'язково проходять вступний інструктаж перед початком робіт.

Щодо ризиків виникнення аварійних ситуацій техногенного або природного характеру, таких як пожежа на об'єкті, аварія на газопостачальному обладнанні та інші, розроблено та погоджено, в установленому законодавством України порядку, *План реагування на надзвичайні ситуації* від 20.06.2017 року, де розглянуто можливі сценарії розвитку аварійних ситуацій та описано дії, які необхідно виконати персоналу у випадку виникнення таких ситуацій. На обладнанні передбачено всі необхідні засоби попередження і локалізації аварії, персонал підприємства проходить навчання що до дій під час виникнення надзвичайних ситуацій з установленю періодичністю.

З урахуванням всіх передбачених заходів, реалізація виявлених ризиків є малоімовірною.

6.1 Фінансовий ризик

Для забезпечення успішної фінансової діяльності на підприємстві функціонує бухгалтерія, яка підпорядковується безпосередньо Директору з управління фінансами.

В обов'язки бухгалтерії входить:

- виконання розрахункових та платіжних зобов'язань;
- робота з банками та фінансовими установами;
- забезпечення оперативного фінансування;
- складання у встановлені терміни проектів річного та щомісячних бюджетів підприємства.

Бюджетування використовується ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП», як основний інструмент управління фінансовими ризиками підприємства.

Для реалізації даного інструменту розроблений спеціальний модуль програми «Облік».

Метою бюджетування є визначення структури витрат підприємства, а також контроль за раціональним використанням коштів.

Бюджет складається із затверджених проектів, з чітким зазначенням відповідальних підрозділів та графіком фінансування. Річний бюджет складається з щомісячних бюджетів.

Ефективність системи бюджетування в значній мірі обумовлена дією непереборної невизначеності, яка проявляється у виникненні ризикоутворюючих факторів, що зумовлює необхідність розгляду бюджетування як інструменту управління ризиками підприємства.

При цьому управління ризиками має здійснюватися в рамках процесів бюджетування: «формування бюджетів» і «виконання бюджетів». На кожному етапі бюджетування будь-яка цінність підприємства може виявитися під ризиком, разом з тим, кожен етап бюджетування має свій ризиковий профіль, отже, зв'язок між бюджетуванням і управлінням ризиками проявляється, в тому числі, у виявленні ризиків, притаманних кожному етапу бюджетування. Таким чином, впровадження бюджетування в практику підприємства дозволяє істотно скоротити можливі негативні наслідки і ймовірність настання ризикової події.

Сформульований підхід до управління фінансовими ризиками дозволяє:

- виявляти та ідентифікувати ризикоутворюючі фактори як на початковій стадії - планування (формування бюджету) виробничо-господарської діяльності підприємства, так і в процесі виконання бюджетів з урахуванням їх інтегративного впливу;
- здійснювати безперервний контроль рівня ризику, що виникає в процесі функціонування підприємства;
- розробляти командно-контрольні процедури узгодження роботи всіх структурних підрозділів підприємства, незалежно від їх функціональної і адміністративної приналежності.

6.2. Операційний ризик

У даний час багато підприємств і в тому числі ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП» зіткнулися з таким видом ризику як операційний.

Необхідно відзначити, що в значній мірі, операційний ризик не є новим явищем для підприємства. Під операційними ризиками розуміються навмисні/ ненавмисні дії/бездіяльність персоналу, в результаті відмов, помилок або неадекватності внутрішніх процесів, технологій, систем або внаслідок зовнішніх подій, що призводять до прямих або непрямих втрат організації. Операційні ризики включають в себе виробничі (ризики технологічних процесів), кадрові, професійні, екологічні та інші види ризиків.

Для попередження ризиків, пов'язаних з діями персоналу, на підприємстві розроблені Стандарти підприємства та Стандартні операційні процедури, вимоги яких поширюються на процес управління персоналом, що здійснюється в межах підприємства за допомогою підбору персоналу належної кваліфікації, належної адаптації персоналу на робочому місці, систематичного навчання персоналу тощо (СТП-10 «Управління персоналом», СОП.ЗЯ-10-01 «Підбір персоналу та його адаптація на робочому місці», СОП.ЗЯ-10-02 «Навчання та підвищення кваліфікації персоналу»).

Без мотивації неможливо очікувати щирої участі людей в управлінні операційними ризиками, тому на підприємстві розроблена та впроваджена система мотивації працівників.

На підставі СОП.ЗЯ-10-02 «Навчання та підвищення кваліфікації персоналу», проводиться постійне внутрішнє та профільне зовнішнє навчання співробітників різних структурних підрозділів ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП», шляхом прослуховування тренінгів, семінарів, лекцій, вебінарів тощо.

Комплексний підхід до управління ризиками дозволяє керівництву підприємства ефективно використовувати ресурси і розподіляти відповідальність, покращувати Систему управління якістю та забезпечувати випуск якісної, ефективної і безпечної продукції. Ключовою метою управління операційним ризиком, як складовою частиною загального процесу управління ризиками, які ставить перед собою ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП», є запобігання даного ризику або максимально можливе зниження загрози потенційних збитків (прямих і/або непрямих), пов'язаних з організацією внутрішніх процесів і зовнішніми чинниками.

Діяльність ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП» – це складний багатоплановий, прогнозований і підготовлений процес, який ґрунтується на виборі найбільш раціональної стратегії, правильному і адекватному ринковому позиціонуванні, і побудові ефективної стратегії, мінімізації та моніторингу ризиків, що виникають в процесі функціонування.

7. Дослідження та інновації

ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП» має у своєму складі власний дослідницький відділ – Центр фармацевтичних розробок.

Центр фармацевтичних розробок є самостійним структурним підрозділом підприємства, призначенням якого є повноцінна розробка та впровадження у виробництво нових лікарських засобів (НЛЗ), виробів медичного призначення (ВМП), добавок дієтичних (ДД) а також постійна актуалізація впроваджених лікарських засобів у відповідності до вимог європейських керівництв.

До складу Центру фармацевтичних розробок входять технологічна та аналітична лабораторії. Лабораторії відділу оснащені сучасним аналітичним та лабораторним технологічним обладнанням, що дозволяє здійснювати розробку нових фармацевтичних продуктів у вигляді твердих дозованих лікарських форм, м'яких лікарських засобів, стерильних і нестерильних рідких та твердих (ліофілізати) лікарських засобів. Загалом Центром фармацевтичних розробок виконуються такі роботи:

- розробка та валідація методик контролю якості вихідної сировини, допоміжних речовин, первинної упаковки, напівпродуктів та готової продукції;
- розробка та валідація методик контролю залишкових кількостей речовин після санітарної підготовки виробничого обладнання;
- порівняльні дослідження *in vitro* для підтвердження еквівалентності лікарських засобів в твердій дозованій формі;
- вивчення стабільності лікарських засобів при фармацевтичній розробці та протягом усього життєвого циклу продукту у відповідності до встановленого профілю якості;
- забезпечення впровадження у виробництво нових лікарських препаратів;
- удосконалення складу препаратів, технологічних процесів і режимів виробництва продукції, що випускається.

Основні результати роботи Центру фармацевтичних розробок за 2018-2019 роки:

- Розпочато розробку нових препаратів – 8;

- Передано реєстраційне досьє (Модуль3. Якість) у Відділ реєстрації і ліцензування – 21;
- Зареєстровано ГЛЗ – 17;
- Внесено змін в зареєстровані препарати – 136;
- Проведено дослідження стабільності для 77 найменувань препаратів.

7.1.Перспективи розвитку

ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП», у своїх планах щодо розвитку і розширення продуктового портфеля орієнтується на потреби фармацевтичного ринку України, що в свою чергу формує потребу для населення в інноваційних рішеннях, які поліпшать якість і ефективність застосовуваних препаратів.

Напрямки розвитку ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП» на найближчі 5 років включають вихід на ринок України з:

- розширеною номенклатурою та додатковою формою випуску лікарських засобів – краплі в пластикових флаконах;
- дезінфікуючими засобами для обробки рук;
- ветеринарними препаратами у формах розчинів, гелів, мазей;
- виробу медичного у формі крапель очних у флаконах та інші проекти.

За деякими проектами, станом на кінець 2019 року, вже закуплено обладнання та підготовлені виробничі потужності для промислового випуску препаратів.

Географія присутності підприємства сьогодні виходить далеко за межі України: лікарські засоби експортуються у 14 країн світу, компанія продовжує інтенсивно освоювати нові ринки.

У 2018-2019 роках відвантажена продукція до Узбекистану, Білорусі, Грузії, Молдови, Казахстану, Азербайджану, Ємену, Киргизстану. У планах продажів на 2020 рік – продовження розвитку експортних поставок до Вірменії, Ємену, Грузії, Узбекистану, ОАЕ, Молдови.

Компанія регулярно бере участь в галузевих виставках та тендерних торгах, на яких представляє власну продукцію в одному ряду з лідерами фармгалузі, таким чином підтримуючи престиж підприємства.

Український ринок фармацевтичної продукції є перспективним, темпи його зростання уже третій рік поспіль показують значну позитивну динаміку. Так ріст фармацевтичного ринку України у 2019 році на 14% більший, порівняно з 2018 роком, при цьому зростання світового ринку ліків протягом 2019 році склало лише 4,5%. Має місце також тенденція зростання споживання лікарських засобів та перерозподіл переваг у бік дорожчої продукції. Головною проблемою ринку є висока частка фальсифікату. Оцінити його реальні обсяги вельми проблематично через закритість інформації з боку Державної служби України з лікарських засобів та контролю за наркотиками, однак регулятором періодично видаються заборони на обіг різних лікарських засобів.

Можливості та бар'єри розвитку ринку фармацевтичної продукції в Україні

Можливості	Бар'єри
<ul style="list-style-type: none"> • Зростання прожиткового мінімуму, у зв'язку з чим – підвищення заробітної плати і доходів населення, що дозволяє населенню збільшити витрати на придбання фармацевтичної продукції; • Тенденція до споживання більш дорогих фармацевтичних препаратів; • Зростання ринку як в натуральному, так і в грошовому вираженні (переважно у зв'язку з підвищенням цін); • Зміна підходів до патентування лікарських засобів, які дають можливість зареєструвати генеричний препарат до закінчення терміну дії патенту на оригінальний лікарський засіб і вивести його на ринок на наступний же день після закінчення терміну дії цього патенту; • Встановлення взаємовигідних партнерських відносин з іноземними виробниками в напрямку спільних розробок лікарських засобів, що дозволить українським підприємствам отримати інвестиції, а іноземним – вийти на ринок України 	<ul style="list-style-type: none"> • Низька купівельна спроможність населення; • Висока частка імпортової сировини, істотно збільшує собівартість продукції; • Обмеження максимально можливої націнки на лікарські засоби з боку держави; • Складнощі і високий рівень бюрократизації процесу реєстрації та виведення препарату на ринок; • Високі бар'єри для входу нових гравців – як в частині регуляторної політики, так і в частині інвестицій у виробництво і просування нових продуктів; • Встановлення взаємовигідних партнерських відносин з іноземними виробниками в напрямку спільних розробок лікарських засобів дозволить іноземним підприємствам вийти на ринок України, що підвищить рівень конкуренції

7.2. Державне регулювання ринку

Діяльність учасників українського фармацевтичного ринку регулюється більш ніж 40 нормативно-правовими актами та супроводжується великою кількістю дозвільних процедур.

Основні нормативні акти, що регулюють ринок фармацевтичної продукції в Україні

Нормативно правовий акт	Характеристика
Закон України «Про лікарські засоби» № 123/96 від 04.04.1996	Регулює правовідносини, пов'язані з розробкою, реєстрацією, виробництвом, контролем якості та реалізацією лікарських засобів, визначає права і обов'язки підприємств, установ, організацій і громадян, а також повноваження у цій сфері органів державної виконавчої влади та посадових осіб
Постанова КМУ «Деякі питання державного регулювання цін на лікарські засоби і виробни медичного призначення» № 333 від 25.03.2009	Визначає Національний перелік основних лікарських засобів, які підлягають обов'язковій закупівлі закладами і установами охорони здоров'я, що повністю або частково фінансуються з державного та місцевих бюджетів, а також встановлює порядок формування цін на лікарські засоби і виробни медичного призначення.
Постанова КМУ «Про заходи щодо стабілізації цін на лікарські засоби і медичні вироби» № 955 від 17.10.2008	Встановлює гранично можливі постачальницько-збутові надбавки і торгові надбавки на лікарські засоби та вироби медичного призначення, з Національний перелік основних лікарських засобів, а також цінові обмеження щодо державних закупівель лікарських засобів
Постанова КМУ «Про затвердження Порядку державної реєстрації (перереєстрації) лікарських засобів і розмірів збору за їх державну реєстрацію (перереєстрацію)» № 376 від 26.05.2005	Регламентує процедуру реєстрації/ перереєстрації лікарських засобів в Україні
Наказ Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Порядку проведення експертизи реєстраційних матеріалів на лікарські засоби, що подаються на державну реєстрацію (перереєстрацію), а також експертизи матеріалів про внесення змін до реєстраційних матеріалів протягом дії реєстраційного посвідчення» №426 від 26.08.2005	Регламентує процедуру підготовки і проведення експертизи реєстраційних матеріалів на лікарські засоби, що подаються на державну реєстрацію (перереєстрацію)/ експертизи матеріалів про внесення змін до реєстраційних матеріалів в Україні. Порядок поширюється на активні фармацевтичні інгредієнти; готові лікарські засоби; лікарські засоби у пакуванні in bulk; медичні імунобіологічні препарати; медичні вироби, які містять речовини, що у процесі використання надходять до системного кровотоку.

Згідно з чинним законодавством, регуляторами фармацевтичної продукції (в т.ч. медичних виробів) на ринку України виступають: Міністерство охорони здоров'я України, Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками, ДП «Державний експертний центр Міністерства охорони здоров'я України».

Регулятором ринку ветеринарних препаратів та дієтичних добавок в Україні є Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів.

Регулятори на українському ринку фармацевтичної продукції (в т.ч. медичних виробів), ветеринарних препаратів та дієтичних добавок

Параметр	Міністерство охорони здоров'я України (МОЗ)	Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками	ДП «Державний експертний центр МОЗ України»	Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів

Характеристика	Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в сфері виробництва, контролю якості та реалізації лікарських засобів та виробів медичного призначення	Центральний орган виконавчої влади, який реалізує державну політику в сферах контролю якості та безпеки лікарських засобів та виробів медичного призначення	Спеціалізована експертна установа, уповноважена МОЗ України, яка здійснює наукову, експертну, консультативну, виробничу та іншу діяльність для захисту фармацевтичного ринку України від небезпечної та недоброякісної продукції	Центральний орган виконавчої влади, який реалізує державну політику в сферах контролю безпеки харчових продуктів (добавок дієтичних) та ветеринарних препаратів
Функціонал	Нормативно-правове регулювання фармацевтичного ринку України	<ul style="list-style-type: none"> • Сертифікація на відповідність умов виробництва лікарських засобів вимогам Належної виробничої практики; • Ліцензування та перевірка дотримання вимог ліцензійних умов; • Контроль якості лікарських засобів та медичних виробів, що знаходяться в обігу; • інше 	Послуги з експертизи: <ul style="list-style-type: none"> • матеріалів реєстраційного досьє для реєстрації (перереєстрації) лікарських засобів; • матеріалів щодо внесення змін в реєстраційне досьє лікарських засобів; • інше 	<ul style="list-style-type: none"> • Ліцензування діяльності з виробництва ветеринарних препаратів та перевірка дотримання вимог ліцензійних умов; • Перевірка дотримання нормативних вимог щодо виробництва та обігу добавок дієтичних; • Контроль якості дієтичних добавок та ветеринарних препаратів, що знаходяться в обігу; • інше
Підконтрольні гравці ринку	<ul style="list-style-type: none"> • Вітчизняні виробники; • Імпортери і їх представники; • Дистриб'ютори; • Рітейл. 	<ul style="list-style-type: none"> • Вітчизняні виробники; • Імпортери і їх представники; • Дистриб'ютори; • Рітейл. 	<ul style="list-style-type: none"> • Вітчизняні виробники; • Імпортери і їх представники. 	<ul style="list-style-type: none"> • Вітчизняні виробники; • Імпортери і їх представники; • Дистриб'ютори; • Рітейл.

Контроль ціноутворення продукції на ринку України здійснює Державна служба України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів.

Гранична націнка на деякі групи лікарських засобів

Група	Оптово-відпускна ціна (для дистриб'юторів)	Закупівельна ціна (для аптек)	Роздрібна ціна (для споживача)
Лікарські засоби, включені до Національного переліку основних лікарських засобів	Не регулюється	+10%	не більше +25%, в залежності від закупівельної ціни
Лікарські засоби (крім наркотичних, психотропних лікарських засобів, прекурсорів та медичних газів), які придбаваються повністю або частково за	Не регулюється	+10%	+10%

рахунок коштів державного та місцевих бюджетів			
Лікарські засоби, включені до переліку міжнародних непатентованих назв лікарських засобів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 березня 2017 р. № 152 “Про забезпечення доступності лікарських засобів”, з урахуванням змін, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 27 лютого 2019 р. № 135	Не регулюється	+10%	+15%

Джерело: Постанова КМУ «Про заходи щодо стабілізації цін на лікарські засоби і медичні вироби» № 955 від 17.10.2008.

8. Фінансові інвестиції

Станом на 31.12.2018 року ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП» в складі балансу мало фінансові інвестиції в облігації в розмірі 157 млн. грн., станом на 31.12.2019р. Товариство не має фінансових інвестицій.

9. Корпоративне управління

Органами управління ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП» (далі - Товариство) є:

- Загальні збори учасників – вищий орган управління;
- Директор – одноосібний виконавчий орган.

Загальні збори учасників – є вищим органом управління, який має право приймати рішення з будь-яких питань діяльності Товариства. Загальні збори учасників складаються з учасників Товариства, відомості про яких згідно чинного законодавства зареєстровано у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань. Кожен учасник Товариства має право бути присутнім на Загальних зборах учасників особисто або через представників, брати участь в обговоренні питань порядку денного і голосувати з питань порядку денного Загальних зборів учасників. Кожен учасник Товариства на Загальних зборах учасників має кількість голосів, пропорційну до розміру його частки у Статутному капіталі Товариства.

Статутом Товариства, з урахуванням вимог чинного законодавства України, визначена виключна компетенція Загальних зборів учасників, до якої віднесено, зокрема питання щодо: визначення основних напрямків діяльності Товариства і затвердження його планів, а також звітів про їхнє виконання; внесення змін до Статуту Товариства, прийняття рішення про здійснення діяльності Товариством на підставі модельного статуту; зміна розміру Статутного капіталу Товариства; обрання одноосібного виконавчого органу Товариства або членів колегіального виконавчого органу (всіх чи окремо одного або декількох з них), встановлення розміру винагороди членам виконавчого органу Товариства; визначення форм контролю та нагляду за діяльністю виконавчого органу товариства; затвердження результатів діяльності товариства за рік або інший період; вирішення питань щодо зміни найменування Товариства. Всі рішення Загальних зборів учасників відображаються в Протоколах загальних зборів учасників.

Директор ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП» обирається (призначається) на необмежений строк або на строк, затверджений Загальними зборами учасників. Рішення про обрання (призначення) директора приймається простою більшістю голосів учасників на Загальних зборах учасників. Директор підзвітний Загальним зборам учасників та організовує виконання їхніх рішень. Відомості про директора Товариства, згідно чинного законодавства, зареєстровано у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань. Директор є керівником Товариства та діє від імені Товариства без довіреності. Директор в межах своєї компетенції здійснює поточне керівництво діяльністю та одноосібно від імені Товариства вирішує всі питання діяльності Товариства, за винятком питань, що входять до виключної компетенції Загальних зборів учасників.

Політикою Товариства щодо перспектив розвитку і вдосконалення корпоративного управління є його надійність і прозорість. Підприємством регулярно проводиться зовнішній аудит для незалежної перевірки бухгалтерських документів, платіжно-розрахункової документації, податкових декларацій, а також аналізу фінансово-господарської діяльності, оцінки активів/пасивів Товариства.

Товариство керується кваліфікаційними вимогами до керівників, професіоналів, фахівців та технічних службовців. Дані вимоги викладені у Випуску 1 «Професії працівників, які є загальними для всіх видів економічної діяльності» (Розділ 1 «Професії керівників, професіоналів, фахівців та технічних

службовців») Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників, затвердженого наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 29 грудня 2004 р №336.

Особи, які не мають достатнього рівня спеціальної підготовки або стажу роботи, встановленого кваліфікаційними вимогами, зазначеними в довіднику кваліфікаційних характеристик професій працівників (СКХПР) і/або посадових інструкціях, але мають достатній і практичний досвід, якісно і в повному обсязі виконують доручені роботи, у виняткових випадках можуть бути зараховані (призначені) на відповідні роботи (посади).

10. Інші аудиторські та неаудиторські послуги

Протягом 2019 та 2018 років, ПрАТ «КПМГ Аудит» надавало Компанії лише послуги обов'язкового аудиту фінансової звітності.

Протягом 2019 та 2018 років ТОВ «КПМГ Україна» надавало послуги Компанії з трансфертного ціноутворення щодо контрольованих операцій, що стосуються 2018 та 2017 років та що зазначалися керівництвом Компанії.

Звіт незалежних аудиторів

Управлінському персоналу

Товариства з обмеженою відповідальністю «Фармекс Груп»

Звіт щодо аудиту фінансової звітності

Думка із застереженням

Ми провели аудит фінансової звітності Товариства з обмеженою відповідальністю «Фармекс Груп» («Компанія»), що складається з балансів (звітів про фінансовий стан) на 31 грудня 2019 р., 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р., звітів про фінансові результати (звітів про сукупний дохід), звітів про власний капітал та рух грошових коштів (за прямим методом) за роки, що закінчилися 31 грудня 2019 р. та 31 грудня 2018 р., і приміток, включаючи стислий виклад значущих облікових політик та іншу пояснювальну інформацію.

На нашу думку, за винятком можливого впливу питань, описаних у першому та другому абзацах розділу «*Основа для думки із застереженням*» нашого звіту, фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан Компанії на 31 грудня 2019 р., 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. та її фінансові результати і грошові потоки за роки, що закінчилися 31 грудня 2019 р. та 31 грудня 2018 р., відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності («МСФЗ») та вимог законодавства України щодо фінансового звітування.

Основа для думки із застереженням

Ми були призначені аудиторами Компанії 18 вересня 2018 р., внаслідок чого не спостерігали за проведенням інвентаризації запасів, відображених у розмірі 69,722 тис.грн., на початок 2018 року. Ми не мали можливості отримати необхідні підтвердження щодо кількості запасів на 1 січня 2018 р. за допомогою альтернативних аудиторських процедур. Внаслідок цього ми не мали можливості визначити, чи потрібні які-небудь корегування стосовно запасів і відповідних елементів, що входять до складу балансу (звіту про фінансовий стан) на 1 січня 2018 р., та відповідних елементів, що входять до складу звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід) та звітів про власний капітал та рух грошових коштів за рік, що закінчився 31 грудня 2018 р.

Існують ознаки того, що інформація про операції зі зв'язаними сторонами, включаючи операції щодо інших довгострокових зобов'язань, на 31 грудня 2019 р., 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. та за роки, що закінчилися 31 грудня 2019 р. та 31 грудня 2018 р., розкрита не в повному обсязі. Ми не отримали належних заяв та документації, що

Суб'єкт господарювання, Товариство з обмеженою відповідальністю «Фармекс Груп»

Код ЄДРПОУ: 37902375

Незалежний аудитор: Приватне акціонерне товариство «КПМГ Аудит», компанія, яка зареєстрована згідно із законодавством України, член мережі незалежних фірм КРМГ, що входять до асоціації КРМГ International Cooperative ("KPMG International"), зареєстрованої згідно із законодавством Швейцарії.

Код ЄДРПОУ №: 31032100

Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності: № 2397

Адреса: вул. Московська, 32/2, 17-й поверх, Київ, 01010, Україна

дозволяють дійти висновку про те, чи була розкрита інформація про операції зі зв'язаними сторонами в повному обсязі. Ми не змогли впевнитися в повноті розкриття операцій зі зв'язаними сторонами за допомогою альтернативних процедур. Відповідно, ми не змогли визначити, чи розкрита в повному обсязі інформація про операції зі зв'язаними сторонами на 31 грудня 2019 р., 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. та за роки, що закінчилися 31 грудня 2019 р. та 31 грудня 2018 р., як того вимагає Міжнародний стандарт фінансової звітності МСБО 24 «Розкриття інформації про зв'язані сторони».

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту («МСА»). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудиторів за аудит фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Компанії згідно з Кодексом етики професійних бухгалтерів Ради з міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (включаючи міжнародні стандарти незалежності) («Кодекс РМСЕБ») та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки із застереженням.

Ключові питання аудиту, що включають найбільш значущі ризики суттєвих викривлень, у тому числі оцінений ризик суттєвих викривлень унаслідок шахрайства

Ключові питання аудиту – це питання, які, на наше професійне судження, були найбільш значущими під час нашого аудиту фінансової звітності за поточний період. Ці питання розглядалися у контексті нашого аудиту фінансової звітності в цілому та враховувались при формуванні думки щодо неї, при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань. Додатково до питань, описаних у розділі «Основа для думки із застереженням», ми визначили, що описане нижче питання є ключовим питанням аудиту, яке слід відобразити в нашому звіті.

Оцінка справедливої вартості основних засобів на 1 січня 2018 р.

Див. Примітку 18 до фінансової звітності.

Назва ключового питання аудиту	Як це питання вирішувалось під час аудиту
<p>На дату першого застосування МСФЗ, 1 січня 2018 р., основні засоби Компанії були оцінені за справедливою вартістю, яка використовується як умовна вартість основних засобів на цю дату, на основі результатів незалежної оцінки.</p> <p>Процес оцінки справедливої вартості є комплексним, в значній мірі суб'єктивним й ґрунтується на припущеннях, зокрема щодо:</p>	<p>Ми проаналізували процеси та принципи облікової політики, пов'язані з оцінкою справедливої вартості основних засобів, а також оцінили структуру та впровадження систем і засобів контролю, пов'язаних із цим процесом.</p> <p>Наші аудиторські процедури, виконані за допомоги наших спеціалістів з оцінки, включали серед іншого:</p> <ul style="list-style-type: none"> – оцінку того, чи відповідає застосована методологія та використана модель вимогам міжнародних стандартів оцінки; – критичний розгляд суджень керівництва та

<ul style="list-style-type: none"> - прогнозів очікуваних доходів та витрат; - ставки дисконтування та темпів зростання; - темпів інфляції та обмінних курсів тощо. <p>Через суттєвість суми, високий рівень значущості судження та особливості розрахунку, про які йдеться вище, розрахунок справедливої вартості основних засобів на 1 січня 2018 р. вважається ключовим питанням аудиту.</p>	<p>аналіз обґрунтованості припущень, використаних під час визначення справедливої вартості, по відношенню до зовнішніх аналітичних звітів та наших знань про господарську діяльність Компанії та галузь, у якій Компанія провадить свою діяльність;</p> <ul style="list-style-type: none"> - оцінку правильності вхідних даних, використаних у моделі оцінки, шляхом порівняння до історичних даних; - перевірку математичної правильності моделі та коректності сум, відображених та поданих у фінансовій звітності; - оцінку повноти та правильності інформації, яка розкривається у фінансовій звітності, включаючи оцінку чутливості моделі.
--	---

Інша інформація

Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація складається із Звіту про управління, але не є фінансовою звітністю та нашим звітом аудиторів щодо неї.

Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію та ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

У зв'язку з нашим аудитом фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією і фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація виглядає такою, що містить суттєве викривлення.

Якщо на основі проведеної нами роботи ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт. Ми не виявили таких фактів, які потрібно було б включити до звіту.

Відповідальність управлінського персоналу та тих, кого наділено найвищими повноваженнями, за фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ та вимог законодавства України щодо фінансового звітування та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовно, питання, що стосуються безперервності діяльності, та

використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, крім випадків, якщо управлінський персонал або планує ліквідувати Компанію чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Компанії.

Відповідальність аудиторів за аудит фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудиторів, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, коли воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту.

Крім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю Компанії;
- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та на основі отриманих аудиторських доказів робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, що може поставити під значний сумнів здатність Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в нашому звіті аудиторів до відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудиторів. Втім майбутні події або умови можуть примусити Компанію припинити свою діяльність на безперервній основі;
- оцінюємо загальне подання, структуру та зміст фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного подання.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, разом з іншими питаннями інформацію про запланований обсяг та час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовно, про відповідні дії, що вживаються для усунення загроз, і вжиті застережні заходи.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась тим, кого наділено найвищими повноваженнями, ми визначили ті, що були найбільш значущими під час аудиту фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання в нашому звіті аудиторів, крім випадків, якщо законодавчим чи регуляторним актом заборонено публічне розкриття такого питання, або коли за вкрай виняткових обставин ми визначаємо, що таке питання не слід висвітлювати в нашому звіті, оскільки негативні наслідки такого висвітлення можуть очікувано переважити його корисність для інтересів громадськості.

Звіт щодо вимог інших законодавчих і нормативних актів

Згідно з вимогами статті 14(4) Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» ми надаємо наступну інформацію в нашому Звіті незалежних аудиторів, що вимагається додатково до вимог МСА.

Призначення аудитора та тривалість виконання аудиторського завдання

Ми були призначені аудиторами фінансової звітності Компанії станом на 31 грудня 2019 р., 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р. та за роки, що закінчилися 31 грудня 2019 р. та 31 грудня 2018 р., складеної відповідно до МСФЗ та вимог законодавства України щодо фінансового звітування, управлінським персоналом 18 вересня 2018 р. Загальна тривалість виконання нами аудиторських завдань без перерв складає два роки, починаючи з року, що закінчився 31 грудня 2018 р., по рік, що закінчився 31 грудня 2019 р.

Надання неаудиторських послуг

Ми стверджуємо, що ми не надавали неаудиторські послуги, які заборонені положеннями Статті 6(4) Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».

Також, за період, якого стосується обов'язковий аудит, ми не надавали Компанії інших послуг, крім послуг з обов'язкового аудиту, інформація про які не розкрита у Звіті про управління або в фінансовій звітності Компанії.

Додатковий звіт для аудиторського комітету

Ми підтверджуємо, що цей звіт аудиторів узгоджений з додатковим звітом для аудиторського комітету Компанії.

Партнером завдання з аудиту, результатом якого є цей звіт незалежних аудиторів, є:

Гаврилюк Олександр Олегович

Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності №101470

Заступник директора,

ПрАТ «КПМГ Аудит»

2 вересня 2020 р.